

VISTAL Gdynia SA

Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015

Sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej
zatwierdzonymi przez UE

Gdynia, 18 marca 2016 r.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Spółki VISTAL Gdynia S.A. („Spółka”) przedstawia jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki VISTAL Gdynia S.A. za rok kończący się 31 grudnia 2015 roku:

Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów, jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej, jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych zostały sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską. Informacje zostały zaprezentowane w niniejszym raporcie w następującej kolejności:

1. Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów wykazujące całkowite dochody ogółem w kwocie 13 919 tys. złotych za okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.;
2. Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej, które po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 384 211 tys. złotych sporządzone na dzień 31 grudnia 2015 r.;
3. Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym wykazujące zwiększenie stanu kapitału własnego o kwotę 9 658 tys. złotych za okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.;
4. Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych wykazujące zwiększenie stanu środków pieniężnych netto na sumę 5 790 tys. złotych za okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.;
5. Informacje objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego.

Ryszard Matyka
Prezes Zarządu

Łukasz Matyka
Wiceprezes Zarządu

Bogdan Malc
Wiceprezes Zarządu

Robert Ruszkowski
Wiceprezes Zarządu

Małgorzata Skrzyniarz
*Osoba sporządzająca jednostkowe
sprawozdanie finansowe*

Gdynia, 18 marca 2016 r.

Spis treści

Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	6
Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	8
Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych	9
Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia	11
1. Dane Spółki.....	11
2. Skład Zarządu	11
3. Zatwierdzenie jednostkowego sprawozdania finansowego	11
4. Kontynuacja działalności	11
5. Podstawa sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego	12
6. Nowe standardy i interpretacje nie zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym.....	14
7. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	15
8. Ustalenie wartości godziwej	32
9. Zarządzanie ryzykiem finansowym	33
10. Przychody	38
11. Koszty rodzajowe i koszty ogólnego zarządu.....	38
12. Koszty świadczeń pracowniczych	39
13. Pozostałe przychody operacyjne	39
14. Pozostałe koszty operacyjne	40
15. Przychody i koszty finansowe	40
16. Podatek dochodowy.....	41
17. Rzeczowe aktywa trwałe	43
18. Wartości niematerialne	49
19. Prawo wieczystego użytkowania gruntu	50
20. Inne długoterminowe aktywa finansowe i pozostałe aktywa finansowe	50
21. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.....	53
22. Zapasy	55
23. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	56
24. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	57
25. Kapitał własny	58
26. Zysk przypadający na jedną akcję	59
27. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	59
28. Rezerwy.....	62
29. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe.....	63
30. Instrumenty finansowe	64
31. Zobowiązania warunkowe, poręczenia i gwarancje	71

32.	Transakcje z podmiotami powiązanymi	71
33.	Transakcje z przedstawicielami kluczowego kierownictwa	75

Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota nr	12 miesięcy zakończone 31.12.2015 PLN'000	12 miesięcy zakończone 31.12.2014 PLN'000
Przychody	10	356 809	284 240
Koszt własny sprzedaży	11	(319 376)	(243 812)
Zysk brutto ze sprzedaży		37 433	40 428
Koszty sprzedaży		(2 050)	(2 258)
Koszty ogólnego zarządu	11	(23 115)	(21 530)
Zysk ze sprzedaży		12 268	16 640
Pozostałe przychody operacyjne	13	926	1 227
Pozostałe koszty operacyjne	14	(932)	(1 424)
Zysk na działalności operacyjnej		12 262	16 443
Przychody finansowe	15	8 345	4 495
Koszty finansowe	15	(7 410)	(9 828)
Zysk na działalności gospodarczej		13 197	11 110
Podatek dochodowy	16	(1 481)	(2 022)
Zysk netto		11 716	9 088
Inne całkowite dochody z tytułu:		2 205	2 211
Pozycje, które nigdy nie zostaną przeniesione do rachunku zysków i strat			
Wycena rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej		1 858	2 794
Podlegające przeklasyfikowaniu do zysków i strat			
Wycena instrumentów zabezpieczających		347	(583)
Całkowite dochody ogółem		13 921	11 299
Zysk przypadający na 1 akcję w zł: Zwykły i rozwodniony (w zł)		0,8245	0,6395

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota nr	Stan na 31.12.2015 PLN'000	Stan na 31.12.2014 PLN'000
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	17	52 971	63 639
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	17	7 431	1 852
Pozostałe wartości niematerialne	18	4	6
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	19	11 258	-
Udziały i akcje w jednostkach zależnych wyceniane wg ceny nabycia	20	118 026	106 599
Pożyczki udzielone	20	1 198	876
Należności długoterminowe	23	1 294	1 231
Aktywa trwałe razem		192 182	174 203
Aktywa obrotowe			
Zapasy	22	3 754	2 694
Należności z tytułu dostaw i usług	23	124 497	102 984
Pozostałe należności	23	39 310	17 362
Bieżące należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	23	252	1 141
Pozostałe aktywa finansowe	20	5 801	5 861
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	24	18 415	12 531
Aktywa obrotowe razem		192 029	142 573
Aktywa razem		384 211	316 776

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej (ciąg dalszy)

	Nota nr	Stan na 31.12.2015 PLN'000	Stan na 31.12.2014 PLN'000
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	25	711	711
Kapitał zapasowy		49 668	49 668
Kapitał rezerwowy		58 128	53 302
Zyski zatrzymane		41 982	38 827
Kapitał z aktualizacji wyceny		12 731	11 054
Razem kapitał własny		163 220	153 562
Zobowiązania długoterminowe			
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	27	29 750	23 185
Długoterminowe dłużne papiery wartościowe	27	15 840	19 717
Pozostałe długoterminowe zobowiązania finansowe	27	254	1 749
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	21	4 343	2 469
Rezerwy długoterminowe	28	66	65
Zobowiązania długoterminowe razem		50 253	47 185
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	29	75 484	57 175
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	27	91 786	53 533
Krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe	27	240	319
Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania finansowe	27	924	1 906
Rezerwy krótkoterminowe	28	2	9
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	29	2 302	3 087
Zobowiązania krótkoterminowe razem		170 738	116 029
Zobowiązania razem		220 991	163 214
Pasywa razem		384 211	316 776

Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał podstawowy PLN'000	Kapitał rezerwowy PLN'000	Kapitał zapasowy PLN'000	Kapitał z aktualizacji wyceny PLN'000	Zyski zatrzymane PLN'000	Razem PLN'000
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku	711	6 971	49 668	9 416	75 497	142 263
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	9 088	9 088
Inne całkowite dochody za okres sprawozdawczy - wycena rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	-	-	-	2 794	-	2 794
Wycena instrumentów zabezpieczających	-	-	-	(583)	-	(583)
Calkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	-	-	-	2 211	9 088	11 299
Przeniesienie nadwyżki amortyzacji z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	-	-	-	(394)	394	-
Przeniesienie nadwyżki z wyceny z tytułu zlikwidowanych rzeczowych aktywów trwałych na zyski zatrzymane	-	-	-	(179)	179	-
Przeniesienie zysku na kapitał rezerwowy	-	46 331	-	-	(46 331)	-
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku	711	53 302	49 668	11 054	38 827	153 562
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku	711	53 302	49 668	11 054	38 827	153 562
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	11 716	11 716
Inne całkowite dochody za okres sprawozdawczy - wycena rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	-	-	-	1 858	-	1 858
Wycena instrumentów zabezpieczających	-	-	-	347	-	347
Calkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	-	-	-	2 205	11 716	13 921
Przeniesienie nadwyżki amortyzacji z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	-	-	-	(528)	528	-
Dywidendy	-	-	-	-	(4 263)	(4 263)
Przeniesienie zysku na kapitał rezerwowy	-	4 826	-	-	(4 826)	-
Inne	-	-	-	-	-	-
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku	711	58 128	49 668	12 731	41 982	163 220

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	12 miesięcy zakończone 31.12.2015 PLN'000	12 miesięcy zakończone 31.12.2014 PLN'000
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Wynik netto za okres sprawozdawczy	11 716	9 088
Korekty:		
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	3 493	3 735
Amortyzacja wartości niematerialnych	17	45
(Przychody)/koszty finansowe netto	(925)	3 691
Odsetki otrzymane	36	1 707
(Zysk)/ strata z działalności inwestycyjnej	479	528
Podatek dochodowy	1 481	2 022
	<u>4 581</u>	<u>11 728</u>
Zmiana stanu zapasów	(1 060)	2 994
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	(43 188)	(48 839)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	19 281	5 479
Zmiana stanu rezerw i zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	(7)	23
	<u>(24 974)</u>	<u>(40 343)</u>
Środki pieniężne wygenerowane z działalności operacyjnej	<u>(8 677)</u>	<u>(19 527)</u>
(Zapłacony)/ zwrócony podatek dochodowy	1 141	(1 141)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	<u>(7 536)</u>	<u>(20 668)</u>

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych (ciąg dalszy)

	12 miesięcy zakończone 31.12.2015 PLN'000	12 miesięcy zakończone 31.12.2014 PLN'000
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Odsetki otrzymane	166	185
Wpływy z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i inwestycji	34	1 931
Wpływy z tytułu udzielonych pożyczek	1 850	3 278
Dywidendy otrzymane	6 694	2 795
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i inwestycji	(10 830)	(11 814)
Wydatki z tytułu nabycia długoterminowych aktywów finansowych	(11 363)	(10 051)
Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek	(2 017)	(5 422)
Inne wydatki inwestycyjne	-	-
Środki pieniężne netto wydane w związku z działalnością inwestycyjną	(15 466)	(19 098)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
(Emisja)/ wykup obligacji	(4 000)	10 000
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek	47 255	2 430
Dywidendy wypłacone	(4 263)	-
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek	(2 643)	(4 819)
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(745)	(861)
Zapłacone odsetki	(6 613)	(5 974)
Inne wydatki finansowe	(199)	-
Środki pieniężne netto wygenerowane na działalności finansowej	28 792	776
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	5 790	(38 990)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku obrotowego	12 531	51 557
Wpływ zmian z tytułu różnic kursowych dotyczących środków pieniężnych	94	(36)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku obrotowego	18 415	12 531

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

1. Dane Spółki

VISTAL Gdynia S.A. („Spółka”) jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Polsce. Siedziba Spółki mieści się w Gdyni, przy ul. Hutniczej 40.

VISTAL Gdynia S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej VISTAL Gdynia S.A. („Grupa”) i sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską („MSSF UE”).

Spółka rozpoczęła działalność 12 marca 1991 r. jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Następnie w 2008 r., nastąpiło przekształcenie w spółkę akcyjną na podstawie aktu notarialnego z dnia 15.04.2008 r. spisanego przed notariuszem Cezarym Pietrasikiem w Gdańsku nr Repetytorium A 2705/3008. Spółkę Akcyjną zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 14.05.2008 r. Numer KRS 0000305753 w Rejestrze Przedsiębiorców.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest prowadzenie działalności obejmującej:

- Produkcję konstrukcji metalowych i ich części,
- Obróbkę metali i nakładanie powłok na metale,
- Obróbkę mechaniczną elementów metalowych,
- Roboty związane z budową dróg i autostrad,
- Roboty związane z budową mostów i tuneli,
- Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane gdzie indziej nie sklasyfikowane.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe obejmuje okres sprawozdawczy od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015 r oraz okres porównawczy od dnia 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014 r.

2. Skład Zarządu

W skład Zarządu na dzień 31.12.2015 wchodził:

Ryszard Matyka - Prezes Zarządu

Łukasz Matyka - Wiceprezes Zarządu

Bogdan Malc - Wiceprezes Zarządu

Robert Ruszkowski - Wiceprezes Zarządu

3. Zatwierdzenie jednostkowego sprawozdania finansowego

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Spółki w dniu 18 marca 2016 r.

4. Kontynuacja działalności

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

5. Podstawa sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego

5.1 Oświadczenie zgodności

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską („MSSF UE”).

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Spółka zastosowała wszelkie standardy i interpretacje obowiązujące w Unii Europejskiej poza wymienionymi w punkcie 6 Standardami i Interpretacjami, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie weszły w życie do dnia 31 grudnia 2015 roku.

Zarząd Spółki wykorzystał swoją najlepszą wiedzę co do zastosowania standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych aktywów, zobowiązań i kapitałów oraz ustalenia wyniku finansowego Spółki VISTAL Gdynia S.A. zgodnie z MSSF UE na dzień 31 grudnia 2015 roku. Przedstawione zestawienia i objaśnienia zostały ustalone przy dołożeniu należytej staranności.

5.2 Podstawa wyceny

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów trwałych w następujących grupach: grunty, budynki i budowle oraz obiekty inżynierii lądowej a także instrumentów pochodnych, które są wyceniane według wartości godziwej.

5.3 Waluta funkcjonalna i prezentacji

Walutą funkcjonalną Spółki oraz walutą prezentacji niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego jest złoty polski. Dane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy.

5.4 Dokonane osądy i oszacowania

Sporządzenie jednostkowego sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu Spółki osądów, szacunków i założeń, wpływających na stosowanie przyjętych zasad rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów, których rzeczywiste wartości mogą różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiany szacunków księgowych są ujęte prospektywnie począwszy od okresu, w którym dokonano zmiany szacunku. Nie miały miejsca zmiany metodologii ustalania szacunków.

Wycena do wartości godziwej gruntów, budynków, budowli oraz obiektów inżynierii lądowej

Spółka do określenia wartości godziwej gruntów, budynków, budowli oraz obiektów inżynierii lądowej zatrudnia niezależnego rzeczoznawcę, który sporządza na dzień bilansowy operaty szacunkowe z wyceną poszczególnych pozycji rzeczowych aktywów trwałych. Zgodnie z informacjami przedstawionymi w otrzymanych raportach wyceny wartości godziwej nieruchomości gruntowych pod drogami i pod placami dokonano w podejściu porównawczym, metodą korygowania ceny średniej w oparciu o ceny transakcyjne odnotowane na lokalnym i porównywalnym rynku nieruchomości, a także w podejściu dochodowym, metodą inwestycyjną z zastosowaniem techniki kapitalizacji prostej. Porównano oba wyniki i przyjęto wartości niższe uzyskane w podejściu dochodowym. Nieruchomości gruntowe zabudowane halami produkcyjnymi wyceniono w podejściu porównawczym, metodą korygowania ceny średniej. Do wyliczenia wartości godziwej nieruchomości zabudowanych rzeczoznawca majątkowy przyjął podejście dochodowe, metodą inwestycyjną z zastosowaniem

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

techniki kapitalizacji prostej. Wartości obiektów inżynierii lądowej określono w podejściu kosztowym, metodą kosztu odtworzenia, przy użyciu techniki wskaźnikowej.

Okresy amortyzacji rzeczowego majątku trwałego

Wysokość stawek oraz odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności danego składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz szacunków dotyczących wartości rezydualnej rzeczowych aktywów trwałych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności.

Ustalenie i wycena rezerw

Rezerwy na świadczenia pracownicze (rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe) zostały oszacowane na podstawie metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w notcie 27.

Pozostałe rezerwy zostały wycenione zgodnie z najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku.

Składnik aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment zrealizowania składnika aktywów i pasywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na dzień sprawozdawczy. Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Klasyfikacja instrumentów finansowych

Stosując się do wytycznych MSR 39 w zakresie klasyfikacji instrumentów finansowych niebędących instrumentami pochodnymi, posiadających ustalony termin płatności lub dające się ustalić terminy wymagalności dokonuje się klasyfikacji takich aktywów do kategorii aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności. Dokonując takiego osądu, ocenia się intencję i możliwość utrzymania takich inwestycji do terminu wymagalności.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Spółka kieruje się profesjonalnym osądem.

Wycena instrumentów pochodnych

Kontrakty walutowe forward są wyceniane na podstawie notowań giełdowych, jeśli są dostępne. Jeżeli notowania nie są dostępne, to ich wartość godziwa jest szacowana poprzez dyskontowanie różnicy pomiędzy kursem terminowym wynikającym z kontraktu, a bieżącym kursem terminowym dla okresu kończącego się w dniu wykonania kontraktu, przy pomocy stopy procentowej (w oparciu o bony skarbowe) powiększonej o premię za ryzyko.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności.

Wartość godziwa odzwierciedla ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem oraz obejmuje niezbędne korekty wynikające z uwzględnienia ryzyka kredytowego Spółki i kontrahenta.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Odpisy aktualizujące wartość należności i udziałów w innych jednostkach

Na dzień sprawozdawczy Spółka ocenia czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika należności, grupy należności lub innego składnika aktywów. Jeżeli wartość bieżąca składnika aktywów jest niższa od jego wartości księgowej jednostka dokonuje odpisu aktualizującego do poziomu bieżącej wartości przyszłych przepływów pieniężnych.

6. Nowe standardy i interpretacje nie zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień zatwierdzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (2014) (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiana do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” zatytułowana – Programy określonych świadczeń: składki pracowników (obowiązująca dla okresów rocznych rozpoczynających 1 lutego 2015 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (2010-2012), (obowiązujące od 1 lutego 2015 roku lub po tej dacie),
- MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” (obowiązujące dla okresów rocznych od 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” i MSR 38 „Wartości niematerialne” (obowiązujące dla okresów rocznych od 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” i MSR 41 „Rolnictwo” (obowiązujące dla okresów rocznych od 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” (obowiązujące dla okresów rocznych od 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe” oraz do MSR 28 „Jednostki Stowarzyszone” (obowiązujące dla okresów rocznych od 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienia odnośnie zaangażowania w inne jednostki” oraz do MSR 28 „Jednostki Stowarzyszone” (obowiązujące dla okresów rocznych od 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (2012-2014), (obowiązujące od 1 stycznia 2016 roku),
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” (obowiązujące od 1 stycznia 2016 roku),
- MSSF 16 „Leasing” (obowiązujący od 1 stycznia 2019 roku),
- Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” (obowiązujące od 1 stycznia 2017 roku),
- Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych” (obowiązujące od 1 stycznia 2017 roku).

Zarząd nie przewiduje, aby wprowadzenie wymienionych wyżej standardów oraz interpretacji lub zmian do standardów miało istotny wpływ na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości.

7. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Sporządzając jednostkowe sprawozdanie finansowe na dzień 31 grudnia 2015 r. Spółka stosowała te zasady (politykę) rachunkowości, co w poprzednim jednostkowym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 r.

7.1 Waluty obce

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w walucie funkcjonalnej Spółki z zastosowaniem kursu walut z dnia zawarcia transakcji. Pozycje pieniężne aktywów i zobowiązań wyrażone w walucie obcej są przeliczane na koniec okresu sprawozdawczego według średniego kursu NBP (lub innego banku w przypadku innej waluty funkcjonalnej) dla danej waluty ogłoszonego na ten dzień. Różnice kursowe wynikające z wyceny księgowej aktywów i zobowiązań pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego stanowią różnice pomiędzy wyceną według zamortyzowanego kosztu w walucie funkcjonalnej na początku roku sprawozdawczego, skorygowaną o naliczone odsetki i dokonane płatności w trakcie roku sprawozdawczego, a wartością według zamortyzowanego kosztu w walucie obcej przeliczonego według średniego kursu NBP na koniec roku sprawozdawczego.

Niepieniężne pozycje jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej wyrażone w walucie obcej wyceniane według wartości godziwej są przeliczane według średniego kursu NBP (lub innego banku w przypadku innej waluty funkcjonalnej) obowiązującego na dzień szacowania wartości godziwej. Pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej Spółka przelicza używając kursu wymiany z dnia zawarcia transakcji. Różnice kursowe z przeliczenia ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Do wyceny pozycji jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej wyrażonych w walutach obcych, przyjęto następujące kursy (w zł):

	Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	
	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
EUR	4,2615	4,2623
SEK	0,4646	0,4532
NOK	0,4431	0,4735
DKK	0,5711	0,5725
USD	3,9011	3,5072

Różnice kursowe z tytułu wyceny na dzień sprawozdawczy aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, z wyjątkiem:

- różnic kursowych dotyczących finansowania rzeczowych aktywów trwałych w budowie przeznaczonych do przyszłego wykorzystania produkcyjnego, które włącza się do kosztów tych aktywów i traktuje jako korekty kosztów odsetkowych kredytów w walutach obcych.

Różnice kursowe ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w kwocie netto.

7.2 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to aktywa:

- które są utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystywania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług lub w celach administracyjnych,
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku, do których istnieje prawdopodobieństwo, iż jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne, oraz

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

- których cenę nabycia lub koszt wytworzenia można określić w sposób wiarygodny.

Do rzeczowych aktywów trwałych zaliczane są między innymi:

- nieruchomości tj. grunty własne, budynki, obiekty inżynierii lądowej oraz będące odrębną własnością lokale,
- maszyny, urządzenia, środki transportu i inne ruchome rzeczowe aktywa trwałe,
- ulepszenia w obcych rzeczowych aktywach trwałych,
- rzeczowe aktywa trwałe w budowie.

Ujęcie początkowe i wycena

Cena nabycia obejmuje koszty bezpośrednio związane z nabyciem składnika majątku. Koszty wytworzenia aktywów we własnym zakresie obejmują koszty materiałów, koszty usług obcych oraz inne koszty bezpośrednio związane z doprowadzeniem składnika rzeczowych aktywów do stanu zdatnego do używania. Koszt wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do końca okresu sprawozdawczego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania). Cena nabycia może być również korygowana o przeniesione z kapitałów zyski lub straty z transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne dotyczące zakupów rzeczowych aktywów trwałych w walucie obcej. Zakupione oprogramowanie, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania związanego z nim urządzenia jest aktywowane jako część tego urządzenia.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

Zysk lub stratę ze zbycia składnika rzeczowych aktywów trwałych określa się na podstawie porównania przychodów ze zbycia z wartością księgową zbytych aktywów i ujmuje się w kwocie netto w zysku lub stracie bieżącego okresu w pozycji pozostałe przychody lub pozostałe koszty. W momencie, gdy sprzedaż dotyczy aktywów podlegających wcześniej aktualizacji wyceny, odpowiednią kwotę przenosi się z kapitału aktualizacji wyceny do pozycji „zyski zatrzymane”.

Spółka dokonuje późniejszej wyceny rzeczowych aktywów trwałych należących do Spółki gruntów, budynków, budowli oraz obiektów inżynierii lądowej w oparciu o model wyceny do wartości godziwej.

Po początkowym ujęciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych jako składnika aktywów, wykazywane one są, za wyjątkiem grup opisanych powyżej, według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego narastająco o umorzenie oraz zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nakłady na remont i konserwacje

Koszty poniesione po dacie oddania składnika rzeczowych aktywów trwałych do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają wynik finansowy w momencie ich poniesienia. Każdorazowo, przy wykonywaniu generalnego remontu, koszt remontu jest ujmowany w wartości księgowej rzeczowych aktywów trwałych, jeżeli spełnia definicję aktywa.

Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Spółka osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Wartość księgowa usuniętych części składnika rzeczowych aktywów trwałych jest wyłączana z ksiąg. Nakłady ponoszone w związku z bieżącym utrzymaniem składników rzeczowych aktywów trwałych są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie poniesienia.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Amortyzacja

Wysokość odpisów amortyzacyjnych ustala się w oparciu o cenę nabycia danego składnika aktywów, pomniejszoną o jego wartość rezydualną. Spółka ocenia również okres użytkowania istotnych elementów poszczególnych składników aktywów i jeśli okres użytkowania elementu jest inny niż okres użytkowania pozostałej części składnika aktywów, element ten amortyzowany jest osobno.

Koszt amortyzacji ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Spółkę okresu użytkowania każdego elementu składnika rzeczowych aktywów trwałych. Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowanych na podstawie umowy leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze amortyzuje się przez krótszy z dwóch okresów: okres trwania umowy leasingu lub okres użytkowania, chyba że Spółka posiada wystarczającą pewność, że uzyska tytuł własności przed upływem okresu leasingu. Grunty nie są amortyzowane.

W jednostkowym sprawozdaniu finansowym za okres sprawozdawczy i okresy porównawcze, Spółka zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych:

Budynki, obiekty inżynierii lądowej	10 – 40 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	2 – 50 lat
Środki transportu	2,5 – 20 lat
Inne rzeczowe aktywa trwałe	2 – 10 lat

Amortyzację rozpoczyna się, gdy składnik rzeczowych aktywów trwałych jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy składnik rzeczowych aktywów trwałych zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) lub zostaje usunięty z ewidencji księgowej na skutek likwidacji, sprzedaży bądź wycofania z użytkowania.

Nadwyżkę z przeszacowania składnika rzeczowych aktywów trwałych zaliczoną do kapitału własnego przenosi się w trakcie używania składnika aktywów na zyski zatrzymane. Kwota przeniesionej nadwyżki stanowi różnicę między amortyzacją opartą na przeszacowanej wartości księgowej składnika aktywów, a amortyzacją opartą na pierwotnej cenie nabycia składnika aktywów. Przeniesienia z pozycji „kapitał z aktualizacji wyceny” na pozycję „zyski zatrzymane” nie dokonuje się poprzez wynik.

Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Jeżeli przy sporządzaniu jednostkowego sprawozdania finansowego zaistniały okoliczności wskazujące na to, że wartość księgowa rzeczowych aktywów trwałych może być wątpliwa do odzyskania, dokonywany jest przegląd tych aktywów pod kątem ewentualnej utraty wartości. Jeżeli występują przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości składnika aktywów, a jego wartość księgowa przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas wartość tego aktywa bądź ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do którego przynależy dany składnik rzeczowych aktywów trwałych jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej poprzez odpowiedni odpis aktualizujący.

Rzeczowe aktywa trwałe poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla wartości niematerialnych w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień sprawozdawczy. Skutki utraty wartości, wartości niematerialnych jak również ich amortyzacji odnoszone są w koszty działalności podstawowej. Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych zostały zaprezentowane w nocie 17 i 18.

Rzeczowe aktywa trwałe w leasingu

Umowy leasingowe, w ramach których leasingobiorca ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników rzeczowych aktywów trwałych klasyfikowane są jako

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

umowy leasingu finansowego. Aktywa nabyte w drodze leasingu finansowego są wykazywane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa, a następnie pomniejszane o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Spółka analizuje warunki umowne użytkowania prawa wieczystego użytkowania gruntu i odpowiednio ujmuje jako leasing operacyjny bądź leasing finansowy. Klasyfikacji umowy leasingu dokonuje się na dzień rozpoczęcia leasingu, ale jeżeli w jakimkolwiek momencie leasingobiorca i leasingodawca zmieniają warunki umowy leasingowej w sposób, który prowadziłby do zmiany jej klasyfikacji, gdyby tak zmienione warunki obowiązywały od dnia rozpoczęcia leasingu, to zmienioną umowę uznaje się za nową umowę przez okres jej obowiązywania.

Usunięcie z jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto, a wartością księgową danej pozycji) są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Należy również usunąć z jednostkowego sprawozdania wartość księgową części składowej rzeczowych aktywów trwałych, jeżeli ta część została zastąpiona nową częścią, której cena lub koszt wytworzenia zostały zawarte w wartości księgowej danego składnika.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie dotyczą rzeczowych aktywów trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, skorygowanych o różnice kursowe oraz odsetki od kredytów za okres rzeczowego aktywa trwałego, a także pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania aktywa trwałego do użytkowania.

Wycena do wartości godziwej gruntów, budynków, budowli oraz obiektów inżynierii lądowej

Spółka w odniesieniu do gruntów, budynków, budowli i obiektów inżynierii lądowej przyjęła model wyceny w wartości przeszacowanej do wartości godziwej. Zgodnie z tym modelem po początkowym ujęciu składnik rzeczowych aktywów trwałych jest wykazywany w wartości godziwej na dzień przeszacowania, pomniejszonej o skumulowaną amortyzację oraz sumę odpisów z tytułu utraty wartości. Skutki przeszacowania odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny. Równowartość różnicy pomiędzy amortyzacją wynikającą z wyceny a amortyzacją wynikającą z ceny nabycia (kosztu wytworzenia) odnoszona jest z kapitału z aktualizacji wyceny na zyski zatrzymane. Wysokość stawek oraz odpisów amortyzacyjnych jest corocznie weryfikowana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych.

Nieruchomości inwestycyjne

Spółka nie klasyfikuje do nieruchomości inwestycyjnych nieruchomości będących przedmiotem wynajmu, które w ocenie spółki nie spełniają definicji nieruchomości inwestycyjnych określonej w punkcie 5 *MRS 40 Nieruchomości inwestycyjne* związanych z intencją właściciela do czerpania przychodów z czynszów lub utrzymywaniu w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości i wykorzystywanych jednocześnie w rozumieniu Spółki przy produkcji, dostawach dóbr, świadczeniu usług lub czynnościach administracyjnych.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

7.3 Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują aktywa Spółki, które nie posiadają postaci fizycznej, są identyfikowalne oraz które można wiarygodnie wycenić i które w przyszłości powodują wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki.

Spółka nie ma wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie.

Ujęcie początkowe

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeśli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Na koszty nabycia składnika wartości niematerialnych składają się:

- cena zakupu powiększona o zapłacone cło, podatki zawarte w cenie, których jednostka nie może odliczyć, pomniejszona o otrzymane upusty i rabaty,
- nakłady bezpośrednio związane z przygotowaniem wartości niematerialnej do użytkowania zgodnie z jej przeznaczeniem.

Amortyzacja

Odpisy amortyzacyjne oblicza się w oparciu o cenę nabycia danego składnika aktywów, pomniejszoną o jego wartość rezydualną.

Koszt amortyzacji ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Spółkę okresu ekonomicznej użyteczności danego składnika wartości niematerialnych, innego niż wartość firmy, od momentu stwierdzenia jego przydatności do użytkowania.

W jednostkowym sprawozdaniu finansowym, Spółka zakłada poniższe okresy ekonomicznej użyteczności dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

Koszty zakończonych prac rozwojowych	5 lat
Oprogramowanie	2 lata
Inne	2-3 lata

W Spółce nie występują wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania.

Wartości niematerialne poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla wartości niematerialnych w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień sprawozdawczy. Skutki utraty wartości, wartości niematerialnych jak również ich amortyzacji odnoszone są w koszty działalności podstawowej.

Wartości niematerialne utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres ich przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności na takich samych zasadach jak aktywa własne, nie dłużej jednak niż okres trwania leasingu.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji wartości niematerialnych określa się jako różnice między przychodami ze sprzedaży a wartością księgową tych pozycji i ujmuje się je w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

7.4 Prawo wieczystego użytkowania gruntu

Od 1 stycznia 2011 roku w związku z nowelizacją ustawy o przekształceniu prawa wieczystego gruntów w prawo własności nieruchomości Grupa (Spółka) dokonała zmiany klasyfikacji oraz wyceny i ujęcia w sprawozdaniu

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

z sytuacji finansowej praw wieczystego użytkowania gruntów, które do 31 grudnia 2014 roku prezentowane były jako leasing finansowy. W związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 marca 2015 roku Grupa dokonała zmiany klasyfikacji praw wieczystego użytkowania gruntów z leasingu finansowego na leasing operacyjny. Tym samym posiadane prawa wieczystego użytkowania gruntów zostały wykazane w osobnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej. Na moment przekształcenia dotychczasowa wartość księgowa odpowiadająca wartości godziwej została przyjęta jako wartość początkowa. W kolejnych okresach Grupa dokonuje odpisów wartości bilansowej praw wieczystego użytkowania gruntów proporcjonalnie do okresu na jaki prawa wieczystego użytkowania gruntów zostały wydane lub do końca okresu amortyzacji budynków i budowli znajdujących się na gruntach co do których Grupa posiada prawa wieczystego użytkowania, w zależności od tego, który z tych okresów jest dłuższy.

7.5 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Kapitalizację kosztów finansowania rozpoczyna się, gdy podjęte zostały działania niezbędne do przygotowania składnika aktywów do użytkowania, na dany składnik aktywów ponoszone są nakłady i ponoszone są koszty finansowania zewnętrznego. W sytuacji, gdy inwestycja w składnik aktywów zostaje na dłuższy czas przerwana, następuje zawieszenie kapitalizacji kosztów finansowania zewnętrznego. Kapitalizacja zostaje zatrzymana, gdy zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przystosowania składnika aktywów do użytkowania są zakończone.

Kapitalizowaniu podlegają bieżące koszty kredytów i pożyczek celowych pomniejszone o przychody z tymczasowego lokowania nadwyżek aktywów oraz koszty bieżące pożyczek i kredytów ogólnych, w sytuacji gdy wydatki na rzeczowe aktywa trwale przekraczają wartość kredytów i pożyczek celowych. Koszty finansowania ogólnego kapitalizowane są w wysokości iloczynu stopy kapitalizacji i nadwyżki wydatków na rzeczowe aktywa trwale nad wartością finansowania celowego. Stopa kapitalizacji ustalana jest jako średnia ważona kosztów finansowania zewnętrznego dotyczących pożyczek i kredytów stanowiących zobowiązania Spółki innych niż kredyty i pożyczki celowe. Kwota skapitalizowanych w okresie kosztów finansowania zewnętrznego nie przekracza kwoty kosztów finansowania zewnętrznego poniesionych w okresie.

7.6 Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- aktywa finansowe wycenianie w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- pożyczki i należności,
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

7.6.1 Instrumenty finansowe inne niż instrumenty pochodne

Pożyczki, należności i depozyty ujmowane są w dacie powstania. Wszystkie pozostałe aktywa finansowe (w tym aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy) są ujmowane w dniu dokonania transakcji, który jest dniem, gdy Spółka staje się stroną wzajemnego zobowiązania dotyczącego danego instrumentu finansowego.

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto wyłącznie wtedy, kiedy Spółka posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe są klasyfikowane jako inwestycje wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli są przeznaczone do obrotu lub zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu. Aktywa finansowe są zaliczane do wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli Spółka aktywnie zarządza takimi inwestycjami i podejmuje decyzje odnośnie kupna i sprzedaży na podstawie ich wartości godziwej. Koszty transakcyjne związane z inwestycją są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie poniesienia. Wszelkie zyski i straty dotyczące tych inwestycji ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Jeśli Spółka ma zamiar i możliwość utrzymywania dłużnych papierów wartościowych do terminu wymagalności, zalicza je do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są początkowo ujmowane w wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Wycena aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Zbycie lub przeklasyfikowanie większej niż nieznaczącej kwoty aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, w terminie innym niż blisko upływu terminu wymagalności, powoduje, iż Spółka przekwalifikowuje wszystkie inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności do inwestycji dostępnych do sprzedaży oraz powoduje, iż do końca roku obrotowego oraz przez dwa kolejne lata obrotowe Spółka nie może ujmować nabywanych inwestycji jako aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży obejmują inne niż pochodne aktywa finansowe wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niesklasyfikowane do żadnej z powyższych kategorii. Po początkowym ujęciu aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wyceniane w wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej, inne niż odpisy z tytułu utraty wartości oraz różnice kursowe dotyczące instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży, są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako kapitał z wyceny do wartości godziwej. Na dzień wyłączenia inwestycji z ksiąg rachunkowych, skumulowaną wartość zysków lub strat ujętych w kapitale własnym przenosi się do zysku lub straty bieżącego okresu.

Do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży zalicza się kapitałowe i dłużne papiery wartościowe.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku. Takie aktywa są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Wycena pożyczek i należności w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Do pożyczek i należności zalicza się należności z tytułu dostaw i usług.

7.6.2 Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień sprawozdawczy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Aktywa finansowe ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością księgową składnika aktywów finansowych, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość księgową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez odpis aktualizujący. Kwotę straty ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości. Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość księgową składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

7.6.3 Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń, jak również nieefektywnej części efektywnej transakcji zabezpieczającej są bezpośrednio odnoszone na wynik finansowy netto roku obrotowego.

Stosowane zasady rachunkowości dla instrumentów pochodnych desygnowanych jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Do zawartych instrumentów pochodnych ustanawiane jest powiązanie zabezpieczające, które podlega rachunkowości zabezpieczeń. Rachunkowość zabezpieczeń stosuje się do powiązania zabezpieczającego wtedy i tylko wtedy, gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez jednostkę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki jednostka będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania. Do oceny efektywności wszystkich

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

powiązań zabezpieczających Spółka stosuje metodę dollar offset (metodę bezpośredniej kompensaty) do oceny ex post efektywności powiązania zabezpieczającego. Powiązanie uznaje się za efektywne, jeśli stosunek zmiany wartości instrumentów do zmiany wartości składników ekspozycji jest nie mniejszy niż 80% i nie większy niż 125%,

- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat;

- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione.

- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne odnoszone są do kapitału z aktualizacji wyceny w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie, natomiast nieefektywna część zabezpieczenia odnoszona jest do sprawozdania z zysków lub strat.

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, gdy wystąpi jedno z poniższych zdarzeń:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany (zastąpienia jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenia terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego nie uważa się za wygaśnięcie lub rozwiązanie, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez jednostkę). W takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na kapitał własny przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu zajścia planowanej transakcji,

- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na kapitał własny przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu zajścia planowanej transakcji,

- zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji, wobec tego wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na kapitał własny przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat. Realizacja planowanej transakcji, która przestaje być wysoce prawdopodobna, może być ciągle oczekiwana,

- spółka unieważnia powiązanie zabezpieczające. W przypadku zabezpieczenia planowanych transakcji, skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na kapitał własny przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu zajścia planowanej transakcji lub do momentu, kiedy zaprzestanie się oczekiwać jej realizacji. Jeśli zaprzestaje się oczekiwać realizacji transakcji, skumulowane zyski lub straty odniesione bezpośrednio na kapitał własny ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Spółka korzysta z prostych walutowych kontraktów forward o liniowej zależności rentowności od sytuacji rynkowej. Polityka zarządzania ryzykiem finansowym w Spółce określa, iż transakcje pochodne zawierane są jedynie w związku z realizacją kontraktów, z których wpływy realizowane będą w walucie innej niż PLN. Mają

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

więc one charakter zabezpieczający ze względu na dopasowanie nominalów i terminów zapadalności z planowanymi wpływami.

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń od dnia 1 grudnia 2014 roku.

7.6.4 Usunięcie z jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej

Składnik aktywów finansowych (albo część składnika aktywów finansowych lub grupy podobnych aktywów finansowych) jest wyłączany z jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej wówczas, gdy:

- prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z tytułu niniejszego składnika aktywów wygasły,
- Spółka zachowała prawo do uzyskiwania przepływów pieniężnych z tytułu składnika aktywów, ale jednocześnie zaciągnęła zobowiązanie do ich wypłaty w całości i bez zbędnej zwłoki na rzecz strony trzeciej na mocy zawartej z nią umowy, lub
- Spółka przeniosła swoje prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z tytułu składnika aktywów na inny podmiot oraz
  - przeniosła na ten podmiot zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania tego składnika aktywów, albo
  - ani nie przeniosła na inny podmiot, ani nie zatrzymała zasadniczo całego ryzyka oraz wszystkich korzyści wynikających z posiadania aktywa, ale przekazała innemu podmiotowi kontrolę nad tym aktywem.

7.7 Udziały i akcje w jednostkach powiązanych

Akcje i udziały w jednostkach powiązanych zaliczone do aktywów trwałych wycenia się według ceny nabycia. W przypadku trwałej utraty wartości, nie później niż na koniec okresu sprawozdawczego, wartość udziałów i akcji pomniejsza się o odpis wyrażający trwałą utratę wartości.

7.8 Zapasy

Zapasy są to aktywa:

- przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej,
- będące w trakcie produkcji przeznaczonej na taką sprzedaż, lub
- mające postać materiałów lub dostaw surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Ujęcie początkowe

Na moment początkowego ujęcia materiały i towary są wyceniane w cenie nabycia.

Na cenę nabycia składają się koszty zakupu - cena zakupu powiększona o cła importowe i pozostałe podatki, koszty transportu, załadunku, wyładunku, a także inne dające się przyporządkować koszty. Od kosztów zakupu odejmuje się opusty, rabaty i inne podobne pozycje.

Do ceny nabycia nie zalicza się:

- kosztów ogólnego zarządu, które nie są związane z doprowadzeniem zapasów do postaci i miejsca, w jakich się znajdują w momencie wyceny,
- kosztów magazynowania.

Wycena na dzień sprawozdawczy

Na dzień sprawozdawczy materiały i towary są wyceniane w cenie nabycia lub według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Wartość netto możliwa do uzyskania jest to cena sprzedaży ustalona w toku zwykłej działalności gospodarczej pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Testy sprawdzające utratę wartości poszczególnych pozycji materiałów i towarów przeprowadza się na bieżąco w trakcie roku obrotowego. Przecenie do poziomu cen sprzedaży netto możliwych do uzyskania podlegają zapasy materiałów i towarów, które utraciły swoje cechy użytkowe lub przydatność.

Rozchód materiałów i towarów ustalany jest według metody FIFO (pierwsze przyszło – pierwsze wyszło).

Odpisy aktualizujące dotyczące zapasów, jak i ich odwrócenia, ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako koszty operacyjne.

7.9 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych oraz depozyty bankowe. W skład środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wchodzi również odsetki od ekwiwalentów środków pieniężnych.

Środki pieniężne wycenia się w wartości godziwej, która odpowiada wartości nominalnej. Ekwiwalenty środków pieniężnych, sklasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, wyceniane są w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalana jest na podstawie wyceny dokonanej na podstawie notowań rynkowych na każdy dzień sprawozdawczy. Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej odnoszone są na wynik finansowy.

Kredyt w rachunku bieżącym jest prezentowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako składnik krótkoterminowych kredytów i pożyczek w ramach zobowiązań krótkoterminowych.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

7.10 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo według wartości godziwej, a następnie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, pomniejszając je o odpisy z tytułu utraty wartości.

Odpis z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Spółka nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków umowy. Kwotę odpisu stanowi różnica pomiędzy wartością księgową danego składnika aktywów, a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych według efektywnej stopy procentowej. Odpis pomniejsza przychody ze sprzedaży w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Spółka analizuje należności indywidualnie w oparciu o płatności i sytuację na rynku. W przypadku istnienia odpowiednich przesłanek tworzony jest odpis aktualizujący.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe, a zmniejszenie należności jako koszty finansowe.

Spółka w kategoriach należności ujmuje:

- zaliczki na rzeczowe aktywa trwale w budowie,
- zaliczki na poczet wartości niematerialnych,

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

- zaliczki na dostawy,
- krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe dotyczące kosztów rozliczanych w czasie,
- naliczone przychody z tytułu wyceny umów budowlanych.

7.11 Kapitał własny

Kapitał własny ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu.

Rodzaje kapitału własnego:

- 1) W gestii właściciela
  - a) Kapitał podstawowy
  - b) Kapitał zapasowy
  - c) Kapitał rezerwowy
  - d) Zyski zatrzymane
- 2) Poza gestią właściciela
  - a) Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał zakładowy wykazywany jest według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Kapitał rezerwowy tworzy się z zysku rocznego, z przeznaczeniem na pokrycie strat Spółki lub inne cele. O użyciu kapitału rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie.

Kapitał zapasowy jest prezentowany w zyskach zatrzymanych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, podmioty mające status spółek akcyjnych są obowiązane utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przekazuje się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału podstawowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowymi i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

7.12 Rezerwy

Bieżące zobowiązania wynikające z umów rodzących zobowiązania ujmuje się jako rezerwy. Za umowę rodzącą zobowiązania uważa się umowę zawartą przez Spółkę, wymuszającą nieuniknione koszty realizacji zobowiązań umownych, których wartość przekracza wysokość korzyści ekonomicznych przewidywanych w ramach umowy.

Rezerwy są ujmowane w przypadku, gdy na Spółce ciąży bieżące zobowiązanie względem osoby trzeciej, które w przyszłości może z dużym prawdopodobieństwem spowodować wypływ ze Spółki środków przedstawiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania, przy czym kwoty tego zobowiązania lub termin jego wymagalności nie są pewne.

Zobowiązanie może mieć charakter prawny, regulacyjny, umowny lub zwyczajowo oczekiwany, który wynika z działalności Spółki, gdy poprzez ustalony sposób postępowania w przeszłości, opublikowanie zasad postępowania lub wystarczająco konkretne, aktualne oświadczenie, Spółka przekazała stronom trzecim, iż

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

przyjmie na siebie określoną powinność oraz w konsekwencji wzbudziła u tych stron trzecich uzasadnione oczekiwanie, że powinność tę wypełni.

Oszacowanie wysokości rezerwy oparte jest na prawdopodobnym wydatku w celu uregulowania przez Spółkę zobowiązania.

Utworzone rezerwy są weryfikowane na dzień sprawozdawczy w celu skorygowania ich do wysokości szacunków zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień. Rozwiązanie rezerw następuje w przypadku, gdy przestało być prawdopodobne, że do wypełnienia obowiązku będzie konieczne wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

W sytuacji niemożności dokonania wiarygodnego oszacowania zobowiązania, rezerwa nie jest ujęta, a zobowiązanie jest ujęte jako „zobowiązanie warunkowe”. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe

Zgodnie z zakładowym systemem wynagradzania pracownicy Spółki mają prawo do odpraw emerytalno-rentowych. Odprawy emerytalno-rentowe są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę/rentę. Wysokość odpraw emerytalno-rentowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalno-rentowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalno-rentowe są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień sprawozdawczy jest obliczona przez niezależnego aktuarusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia sprawozdawczego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

7.13 Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne) a wartością wykupu ujmuje się w wyniku finansowym metodą efektywnej stopy procentowej przez okres obowiązywania odnośnych umów.

7.14 Zobowiązania tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług ujmuje się w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości nominalnej. Wartość księgowa tych zobowiązań odpowiada w przybliżeniu wartości stanowiącej wysokość zamortyzowanego kosztu, przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. Zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług nie dyskontuje się.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom, lub
- zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem, lub
- zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień sprawozdawczy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, nie będące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty. Spółka wyłącza ze swojego jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

7.15 Podatki

7.15.1 Podatek dochodowy

Obowiązki i uprawnienia podatkowe są określone w Konstytucji, ustawach podatkowych oraz ratyfikowanych umowach międzynarodowych. Zgodnie z ordynacją podatkową podatek definiuje się jako publicznoprawne, nieodpłatne, przymusowe oraz bezzwrotne świadczenie pieniężne na rzecz Skarbu Państwa, województwa, powiatu lub gminy, wynikające z ustawy podatkowej. Uwzględniając kryterium przedmiotowe, obowiązujące w Polsce podatki można uszeregować w pięciu grupach: opodatkowanie dochodów, opodatkowanie obrotu, opodatkowanie majątku, opodatkowanie czynności, oraz inne opłaty, nie zaklasyfikowane gdzie indziej.

Z punktu widzenia działalności podmiotów gospodarczych zasadnicze znaczenie ma opodatkowanie dochodów (podatek dochodowy od osób prawnych), opodatkowanie obrotów (podatek od towarów i usług VAT, podatek akcyzowy) oraz opodatkowanie majątku (podatek od nieruchomości i od środków transportowych). Nie można pominąć innych opłat i wpłat, które zaklasyfikować można jako quasi – podatki. Wśród nich wymienić należy między innymi składki na ubezpieczenia społeczne oraz w przypadku jednoosobowych spółek Skarbu Państwa - wpłaty z zysku.

Podstawowe stawki podatkowe w 2015 roku kształtowały się następująco: stawka podatku dochodowego od osób prawnych – 19%, podstawowa stawka podatku VAT - 23%, obniżone: 8%, 5%, 0%, ponadto, niektóre towary i usługi objęte były zwolnieniem podatkowym.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Spółki na dzień 31 grudnia 2015 roku sytuacja taka jest mało prawdopodobna.

System podatkowy w Polsce charakteryzuje duża zmienność przepisów podatkowych, stopień ich skomplikowania, wysokie potencjalne kary przewidziane w razie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia skarbowego oraz ogólnie pro-fiskalne podejście władz skarbowych. Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności, podlegające regulacjom (kontroli celnej, czy dewizowej) mogą być przedmiotem kontroli odpowiednich władz, które uprawnione są do nakładania kar i sankcji wraz z odsetkami karnymi. Kontrolą mogą być objęte rozliczenia podatkowe przez okres 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku, zwłaszcza w zakresie podatku od nieruchomości.

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest w zysku lub stracie bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody.

Podatek bieżący jest to oczekiwana kwota zobowiązań lub należności z tytułu podatku od dochodu od opodatkowania za dany rok, ustalona z zastosowaniem stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień sprawozdawczy oraz korekty zobowiązania podatkowego dotyczącego lat poprzednich. Zobowiązanie z tytułu podatku bieżącego obejmuje również wszelkie zobowiązania podatkowe będące efektem wypłaty dywidendy.

Podatek odroczony ujmuje się w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością księgową aktywów i zobowiązań i ich wartością podatkową. Odroczony podatek dochodowy nie jest ujmowany w przypadku:

- różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia aktywów lub zobowiązań pochodzących z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i nie wpływa ani na zysk lub stratę bieżącego okresu ani na dochód do opodatkowania;
- różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych i współkontrolowanych jeśli nie jest prawdopodobne, że zostaną one zbyte w dającej się przewidzieć przyszłości;
- różnic przejściowych powstałych w związku z początkowym ujęciem wartości firmy.

Podatek odroczony jest wyceniany z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane wtedy, gdy przejściowe różnice odwrócą się, przy tym za podstawę przyjmowane są przepisy podatkowe obowiązujące prawnie lub faktycznie do dnia sprawozdawczego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane, jeżeli Spółka posiada możliwość do wyegzekwowania tytułu prawnego do przeprowadzania kompensaty bieżących zobowiązań i aktywów podatkowych i pod warunkiem, że aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tą samą władzę podatkową na tego samego podatnika lub na różnych podatników, którzy zamierzają rozliczyć zobowiązania i należności z tytułu podatku dochodowego w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować należności i rozliczyć zobowiązanie.

Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, służący przeniesieniu nierozliczonej straty podatkowej i niewykorzystanej ulgi podatkowej oraz ujemnymi różnicami przejściowymi, ujmuje się w zakresie,

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

w którym jest prawdopodobne, że będzie dostępny przyszły dochód do opodatkowania, który pozwoli na ich zrealizowanie.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego podlegają ocenie na każdy dzień sprawozdawczy i obniża się je w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z nimi korzyści w podatku dochodowym.

7.16 Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty i opusty.

Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Sprzedaż wyrobów gotowych/towarów

Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych/towarów w toku zwykłej działalności wyceniane są w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty, pomniejszonej o wartość zwrotów, opustów i rabatów.

Przychody są ujmowane wtedy, gdy istnieje przekonujący dowód, zazwyczaj w postaci wykonanej umowy sprzedaży, świadczący o przeniesieniu zasadniczo całego ryzyka i korzyści na klienta, istnieje wysokie prawdopodobieństwo otrzymania zapłaty, poniesione koszty oraz prawdopodobieństwo zwrotu można wiarygodnie oszacować, nie występuje trwałe zaangażowanie w zarządzanie wyrobami gotowymi/towarami, a kwotę przychodu można wiarygodnie wycenić. Jeżeli jest prawdopodobne przyznanie rabatów oraz wiarygodne ich oszacowanie, wówczas rabat ujmowany jest jako pomniejszenie przychodów ze sprzedaży z chwilą ich ujęcia.

Umowy o usługę budowlaną

Przychody z tytułu umowy o usługę budowlaną składają się z kwoty pierwotnie uzgodnionej w umowie, skorygowanej o późniejsze zmiany w zakresie wykonywanych prac, roszczenia lub płatności motywacyjne w stopniu, w jakim jest prawdopodobne, że zmiany te wpłyną na wysokość przychodów, a ich efekt da się wiarygodnie wycenić. Tak szybko jak możliwe staje się wiarygodne oszacowanie wyniku na umowie o usługę budowlaną, przychody są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu proporcjonalnie do stopnia zaawansowania prac. Koszty związane z umową są ujmowane w momencie poniesienia, chyba że tworzą aktywa związane z przyszłymi pracami w ramach umowy.

Stopień zaawansowania niezakończonych umów budowlanych ocenia się metodą kosztową polegającą na określeniu na dzień sprawozdawczy stopnia zaawansowania prac w takim procencie, jaki stanowi udział poniesionych od rozpoczęcia umowy do dnia sprawozdawczego kosztów umowy w całkowitej kwocie kosztów wykonania umowy obejmującej koszty już poniesione oraz, wynikające z aktualnego globalnego budżetu, koszty wymagające jeszcze poniesienia dla pełnego wykonania umowy.

Jeśli wynik na umowie o usługę budowlaną nie może zostać wiarygodnie oszacowany, przychody z tytułu umowy ujmowane są tylko do wysokości poniesionych w związku z umową kosztów, których odzyskanie jest prawdopodobne. Oczekiwana strata na umowie jest ujmowana w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Przychody ze sprzedaży usług budowlanych ujmuje się po spełnieniu następujących warunków:

- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób;
- jest prawdopodobne, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu przeprowadzonej transakcji;
- koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione przez jednostkę gospodarczą w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Przychody z tytułu najmu

Przychody z tytułu najmu nieruchomości oraz ruchomości ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu metodą liniową przez okres trwania umowy. Korzyści przekazane w zamian za podpisanie umowy najmu stanowią integralną część całkowitych przychodów z tytułu najmu i są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu przez okres trwania umowy. Przychody z tytułu podnajmu wynajętych nieruchomości ujmowane są jako pozostałe przychody operacyjne.

7.17 Koszty

Za koszty uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez udziałowców lub właścicieli.

Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie rodzajowym oraz w układzie miejsc powstawania kosztów, przy czym za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przyjmuje się wariant kalkulacyjny.

7.18 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są w szczególności pozycje związane:

- ze zbyciem rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych,
- z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi lub odnoszonymi w koszty operacyjne,
- z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych,
- z odszkodowaniami, karami i grzywnami oraz innymi kosztami nie związanymi ze zwykłą działalnością,
- z prezentacją nadwyżki wartości godziwej nad ceną nabycia udziałów.

7.19 Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe obejmują przychody odsetkowe związane z zainwestowanymi przez Spółkę środkami (w tym od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży), należne dywidendy, zyski ze zbycia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, zyski ze zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych w części wycenianej przez wynik finansowy, zyski związane z instrumentami zabezpieczającymi, w części w której ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu. Przychody odsetkowe ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu zgodnie z zasadą memoriału, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Dywidendę ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu na dzień, kiedy Spółka nabywa prawo do jej otrzymania.

Koszty finansowe obejmują koszty odsetkowe związane z finansowaniem zewnętrznym, odwracanie dyskonta od ujętych rezerw i płatności warunkowych, straty na sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, dywidendy z uprzywilejowanych udziałów zaklasyfikowanych do zobowiązań, straty ze zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej w części w której ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu, odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych (innych niż należności z tytułu dostaw i usług) oraz straty na instrumentach zabezpieczających, w części w której ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Koszty finansowania zewnętrznego nie dające się bezpośrednio przypisać do nabycia, wytworzenia, budowy lub produkcji określonych aktywów są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych wykazuje się w kwocie netto jako przychody finansowe lub koszty finansowe, zależnie od ich łącznej pozycji netto.

7.20 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzane jest metodą pośrednią.

7.21 Zobowiązania i aktywa warunkowe

Przez zobowiązania warunkowe rozumie się możliwy obowiązek, który powstanie na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki a także jako obecny obowiązek, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu finansowym, ponieważ:

- a) nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku; lub
- b) kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Zobowiązania warunkowe wynikające z obecnego obowiązku nabyte w drodze połączenia jednostek gospodarczych wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako rezerwy na zobowiązania.

Aktywa warunkowe nie są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jednakże ujawnia się informację o aktywach warunkowych, jeżeli wpływ środków przedstawiający korzyści ekonomiczne jest prawdopodobny.

8. Ustalenie wartości godziwej

W wielu przypadkach przyjęte przez Spółkę zasady rachunkowości i ujawnień wymagają określenia wartości godziwej zarówno finansowych, jak i niefinansowych aktywów i zobowiązań. Wartości godziwe są ustalane i ujawniane z zastosowaniem przedstawionych poniżej metod. W uzasadnionych przypadkach dalsze informacje na temat założeń przyjętych do określenia wartości godziwej przedstawiono w notach objaśniających dotyczących poszczególnych aktywów i zobowiązań.

8.1 Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość godziwa rzeczowych aktywów trwałych nabytych w wyniku połączenia jednostek oparta jest na ich wartości rynkowej.

Wartość rynkowa gruntów, budynków oraz obiektów inżynierii lądowej i wodnej nieruchomości jest oszacowaną kwotą, za jaką na dzień wyceny składniki te mogłyby zostać wymienione na warunkach rynkowych pomiędzy zainteresowanymi stronami, po przeprowadzeniu odpowiednich działań marketingowych, przy tym obie strony działałyby świadomie i z własnej woli.

8.2 Wartości niematerialne

Wartość godziwa wartości niematerialnych oparta jest na zdyskontowanych przepływach pieniężnych, których oczekuje się w związku z użytkowaniem lub ewentualną sprzedażą tych aktywów.

8.3 Zapasy

Wartość godziwa zapasów nabytych w drodze połączenia jednostek jest ustalana w oparciu o szacowaną cenę sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszoną o szacowane koszty przygotowania do sprzedaży i sprzedaży oraz o rozsądną marżę zysku w oparciu o nakłady na przygotowanie do sprzedaży i sprzedaż zapasów.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Wartość godziwa pozostałych zapasów jest ustalana w oparciu o cenę zakupu powiększoną o koszty nabycia oraz zaktualizowana o odpisy aktualizujące.

8.4 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Wartość godziwa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, z wyłączeniem należności z tytułu niezakończonych umów o usługi budowlane jest szacowana jako bieżąca wartość przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych za pomocą rynkowej stopy procentowej na dzień sprawozdawczy. Wartość godziwa szacowana jest jedynie w celu ujawnienia.

8.5 Instrumenty pochodne

Kontrakty walutowe forward są wyceniane na podstawie notowań giełdowych, jeśli są dostępne. Jeżeli notowania nie są dostępne, to ich wartość godziwa jest szacowana poprzez dyskontowanie różnicy pomiędzy kursem terminowym wynikającym z kontraktu, a bieżącym kursem terminowym dla okresu kończącego się w dniu wykonania kontraktu, przy pomocy stopy procentowej (w oparciu o bony skarbowe) powiększonej o premię za ryzyko.

Wartość godziwa odzwierciedla ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem oraz obejmuje niezbędne korekty wynikające z uwzględnienia ryzyka kredytowego Spółki i kontrahenta.

8.6 Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Wartość godziwa, szacowana dla celów ujawnienia, jest obliczana na podstawie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu zwrotu kwoty głównej i zapłaty odsetek, zdyskontowanych z zastosowaniem rynkowej stopy procentowej na dzień sprawozdawczy. W przypadku leasingu finansowego, rynkową stopę procentową ustala się przez odniesienie do podobnych umów leasingowych.

9. Zarządzanie ryzykiem finansowym

9.1 Wprowadzenie

Spółka jest narażona na następujące rodzaje ryzyka wynikające z korzystania z instrumentów finansowych:

- Ryzyko kredytowe
- Ryzyko płynności
- Ryzyko rynkowe

Nota przedstawia informacje na temat ekspozycji Spółki na dany rodzaj ryzyka, cele, zasady oraz procedury pomiaru i zarządzania ryzykiem przyjęte przez Spółkę, jak też informacje o zarządzaniu kapitałem przez Spółkę. W innych częściach jednostkowego sprawozdania finansowego przedstawiono wymagane informacje liczbowe (nota 29).

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń i posiada wdrożoną politykę zarządzania ryzykiem finansowym, politykę rachunkowości zabezpieczeń oraz procedury operacyjne zarządzania ryzykiem finansowym.

9.2 Podstawowe zasady zarządzania ryzykiem

Zarząd jednostki ponosi odpowiedzialność za ustanowienie i nadzór nad zarządzaniem ryzykiem finansowym Spółki VISTAL Gdynia S.A.

Zasady zarządzania ryzykiem przez Spółkę mają na celu identyfikację, ocenę, analizę ryzyk na które Spółka jest narażona jak również kontrolę podjętych działań. Przeprowadzona identyfikacja oraz analiza stanowi podstawę do podjęcia decyzji o najefektywniejszej metodzie ograniczenia ryzyka do dopuszczalnych poziomów określonych przez Zarząd Spółki. Zasady zarządzania ryzykiem i systemy podlegają regularnym przeglądom

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

w celu uwzględnienia zmiany warunków rynkowych i zmian w działalności Spółki. Kontrola efektywności podjętych działań umożliwi doskonalenie metod zarządzania ryzykiem ograniczających możliwość wystąpienia negatywnych skutków dla Spółki. System zarządzania ryzykiem w Spółce opiera się na aktywnym podejściu do przyczyn wystąpienia negatywnych zdarzeń poprzez działania prewencyjne, transfer ryzyka na instytucje ubezpieczeniowe, hedging, dywersyfikację bądź w określonych przypadkach retencję ryzyka.

9.3 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z możliwością nie wywiązania się kontrahenta lub emitenta instrumentu finansowego ze zobowiązań wynikających z zawartej umowy bądź transakcji. Spółka zawiera transakcje walutowe zarówno spotowe jak i terminowe z bankami o wysokiej wiarygodności w ramach przyznaných limitów. Ryzyko nie wywiązania się przez Bank z podjętych zobowiązań jest znikoma. Wszystkie transakcje walutowe zawierane są zgodnie z wdrożonymi procedurami operacyjnymi zarządzania ryzykiem finansowym.

W przypadku należności z tytułu dostaw i usług Spółka prowadzi działania prewencyjne i na bieżąco windykuje wymagalne wierzytelności. Spółka korzysta z możliwości transferu ryzyka poprzez żądanie dostarczenia od kontrahentów odpowiednich zabezpieczeń kontraktowych w formie gwarancji zwrotu zaliczki, gwarancji należytego wykonania oraz usunięcia wad bądź gwarancji płatności. W ramach monitoringu wiarygodności kredytowej kontrahentów Spółka korzysta z wywiadowni gospodarczych umożliwiających prawidłową ocenę kredytową dostawców i odbiorców.

Na koniec okresu sprawozdawczego ponad 80% należności z tytułu pożyczek i należności z tytułu dostaw i usług była nieprzeterminowana (szczegóły w nocie 29.1). W związku z powyższym ryzyko kredytowe Spółki kształtuje się na niskim poziomie.

9.4 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności w przypadku instrumentów finansowych związane jest z brakiem możliwości obrotu bądź jego znacznego ograniczenia co sprawia, że nie mogą być kupione lub sprzedane w dowolnym czasie lub cena po jakiej zostanie zrealizowana transakcja w istotny sposób odbiega od ceny, która mogłaby zostać uzyskana na w pełni płynnym rynku.

Ryzyko płynności związane jest również z wystąpieniem trudności w spełnieniu przez Spółkę obowiązków związanych ze zobowiązaniami finansowymi, które rozliczane są w drodze wydania środków pieniężnych lub innych aktywów finansowych. Zarządzanie płynnością polega na zapewnianiu, w możliwie najwyższym stopniu, aby Spółka zawsze posiadała płynność wystarczającą do regulowania wymagalnych zobowiązań, zarówno w normalnej jak i kryzysowej sytuacji, bez narażania na niedopuszczalne straty lub podważenie reputacji Spółki. Spółka utrzymuje płynność finansową dzięki wysokiej ściągłości należności oraz dysponowaniu odpowiednimi rezerwami pieniężnymi w ramach przyznaných limitów kredytowych zarówno w formie kredytów w rachunkach jak i linii odnawialnych.

9.5 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe to ryzyko, że wahania ceny instrumentu finansowego wynikające ze zmiany czynników rynkowych (takich jak stopy procentowe, kursy walutowe, indeksy giełdowe) będą wpływać negatywnie na wycenę instrumentu i co za tym idzie na wyniki finansowe Spółki.

Celem strategicznym procesu zarządzania ryzykiem jest ograniczenie wpływu ryzyka finansowego na wynik finansowy Spółki lub spółek zależnych z Grupy Kapitałowej poprzez zawieranie pochodnych transakcji zabezpieczających, powiązanych z ekspozycją na ryzyko finansowe, spełniających wyszczególnione w Polityce Zarządzania Ryzykiem Finansowym wymagania. Aby dokonać transferu innych ryzyk rynkowych Spółka wykorzystuje ubezpieczenia gospodarcze oraz zabezpieczenia kontraktowe minimalizując wpływ czynników rynkowych. Zarządzanie ryzykiem finansowym umożliwia osiągnięcie założonych poziomów rentowności

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

prowadzonej działalności, osiągnięcie założonego stopnia minimalizacji wrażliwości wyniku finansowego na ryzyko, dostosowanie działalności finansowej do zmian otoczenia ekonomicznego. Celami krótkoterminowymi procesu zarządzania ryzykiem są: poprawna identyfikacja i prognozowanie ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyka finansowego, redukcja ryzyka operacyjnego, związanego z wyznaczaniem ekspozycji, zawieraniem transakcji, pozyskiwaniem informacji rynkowej, minimalizacja kosztów zawierania transakcji pochodnych.

9.5.1 Ryzyko walutowe

Spółka jest narażona na ryzyko walutowe w związku z transakcjami sprzedaży, zakupu oraz kredytami, które są wyrażone w walucie innej niż waluta funkcjonalna Spółki, tj. PLN. Transakcje te są wyrażane głównie w EUR. W zarządzaniu ryzykiem walutowym Spółka określa ekspozycję netto uwzględniając wpływy walutowe związane z realizacją przychodów z kontraktów realizowanych dla odbiorców zewnętrznych oraz wydatkami w walucie związanymi z obsługą zobowiązań kredytowych oraz handlowych.

Spółka zabezpiecza ekspozycję netto kontraktów, z których będzie uzyskiwać przychody w walucie obcej. Stosuje do tego proste kontrakty walutowe forward. Każde zlecenie jest zabezpieczane indywidualnie w zależności od harmonogramu płatności. Harmonogram płatności uzależnia liczbę zawartych transakcji i ich okres zapadalności. W momencie podpisania kontraktu, wartość kontraktu z uwzględnieniem harmonogramu płatności zabezpieczana jest krótkimi pozycjami na walutowych kontraktach forward. Przepływy z podpisanych umów są pewne (w przypadku wystąpienia prac dodatkowych nie uwzględnionych w obmiarze, stosowana jest cena jednostkowa) a w przypadku podjęcia współpracy z nowymi kontrahentami uzyskiwane są bankowe gwarancje płatności. Co do zasady termin zapadalności kontraktu terminowego nie przekracza 12 miesięcy. Spółka nie korzysta z instrumentów innych niż walutowe instrumenty bazowe. Zawarte instrumenty zabezpieczające przyszły przepływy są objęte rachunkowością zabezpieczeń.

Poniżej zaprezentowano analizę wrażliwości wyniku finansowego na zmianę wartości należności i zobowiązań handlowych wyrażonych w walutach obcych przy zmianie kursu walutowego o 15%, przy założeniu braku zabezpieczeń poprzez instrumenty finansowe.

Ryzyko walutowe

Rok zakończony 31.12.2015 roku	Wartość narażona na ryzyko	Kurs na dzień sprawozdawczy	Wartość narażona na ryzyko	+ 15%	- 15%
	WALUTA'000		PLN'000	PLN'000	PLN'000
Zobowiązania handlowe w NOK	3	0,4431	1	-	-
Zobowiązania handlowe w EUR	777	4,2615	3 311	(497)	497
Zobowiązania handlowe w SEK	265	0,4646	123	(18)	18
Zobowiązania handlowe w GBP	4	5,7862	23	(3)	3
Aktywa handlowe w SEK	3 349	0,4646	1 556	233	(233)
Aktywa handlowe w EUR	3 622	4,2615	15 435	2 315	(2 315)
Zobowiązania z tytułu kontraktów terminowych forward w EUR	8 757	4,2615	37 318	(5 598)	5 598
Zobowiązania z tytułu kontraktów terminowych forward w SEK	59 453	0,4646	27 622	(4 143)	4 143
Zobowiązania z tytułu kontraktów terminowych forward w USD	3 039	3,9011	11 855	(1 778)	1 778
Kredyty bankowe w EUR	3 214	4,2615	13 696	(2 054)	2 054
			110 940	(11 543)	11 543

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Rok zakończony 31.12.2014 roku	Wartość narażona na ryzyko	Kurs na dzień sprawozdawczy	Wartość narażona na ryzyko	+ 15%	- 15%
	WALUTA'000		PLN'000	PLN'000	PLN'000
Zobowiązania handlowe w NOK	12	0,4735	6	(1)	1
Zobowiązania handlowe w EUR	152	4,2623	648	(97)	97
Aktywa handlowe w NOK	262	0,4735	124	19	(19)
Aktywa handlowe w EUR	3 076	4,2623	13 111	1 967	(1 967)
Zobowiązania z tytułu kontraktów terminowych forward w EUR	13 557	4,2623	57 784	(8 668)	8 668
Zobowiązania z tytułu kontraktów terminowych forward w SEK	40 686	0,4532	18 439	(2 766)	2 766
Zobowiązania z tytułu kontraktów terminowych forward w NOK	216	0,4735	102	(15)	15
Należności z tytułu kontraktów	1 892	0,4735	957	144	(144)
Kredyty bankowe w EUR	2 582	4,2623	11 005	(1 651)	1 651
			102 176	(11 068)	11 068

9.5.2 Ryzyko stopy procentowej

Spółka korzysta z szeregu odnawialnych oraz nieodnawialnych kredytów udzielonych zarówno w EUR jak i w PLN. Ryzyko stopy procentowej odnosi się zarówno do krótkoterminowych (1M, 3M) notowań WIBOR oraz EURIBOR. Udzielone limity kredytowe oraz kredyty inwestycyjne posiadają oprocentowanie zmienne w oparciu o stawkę WIBOR/EURIBOR powiększoną o stałą marżę. Spółka dokonuje retencji ryzyka stopy procentowej ze względu na niemożność efektywnego zabezpieczenia stopy procentowej kredytów obrotowych charakteryzujących się dużą zmiennością salda zadłużenia w ciągu roku obrotowego.

Poniżej zaprezentowano analizę wrażliwości wyniku finansowego na zmianę stóp procentowych o 50 p.b., dla zobowiązań o charakterze kredytowym o oprocentowaniu zmiennym. W tabeli przedstawiony został wpływ wzrostu lub spadku stóp procentowych na wynik finansowy, przy czym wartości w nawiasach reprezentują spadek zysku brutto, a wartości bez nawiasów wzrost zysku brutto. Analizie wrażliwości poddano jedynie te zobowiązania o charakterze kredytowym, które są wrażliwe na zmiany stóp procentowych tj. są oprocentowane stawką WIBOR/EURIBOR + marża.

Rok zakończony 31.12.2015 roku	Wartość narażona na ryzyko	+ 50 p.b.	- 50 p.b.
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Kredyty bankowe długoterminowe	21 438	(107)	107
Kredyty bankowe krótkoterminowe	91 786	(459)	459
Leasing finansowy	735	(4)	4
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 415	92	(92)
Dłużne papiery wartościowe długoterminowe	16 080	(80)	80
	148 454	(558)	558

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Rok zakończony 31.12.2014 roku	Wartość	+ 50 p.b.	- 50 p.b.
	narażona na ryzyko PLN'000	PLN'000	PLN'000
Kredyty bankowe długoterminowe	20 697	(103)	103
Kredyty bankowe krótkoterminowe	53 533	(268)	268
Leasing finansowy	2 506	(13)	13
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12 531	63	(63)
Dłużne papiery wartościowe krótkoterminowe	20 036	(100)	100
	109 303	(421)	421

9.6 Zarządzanie kapitałem

Polityka Zarządu Spółki polega na utrzymywaniu bezpiecznej podstawy kapitałowej tak, aby zachować zaufanie inwestorów, kredytodawców oraz rynku, jak też zapewnić przyszły rozwój działalności gospodarczej. Kapitał obejmuje kapitał zakładowy, niepodlegające umorzeniu akcje uprzywilejowane, zyski zatrzymane i udziały niekontrolujące w Spółce. Zarząd monitoruje zwrot z kapitału, jak również poziom dywidendy przypadającej na akcje zwykłe.

Zarząd dąży do utrzymania równowagi w strukturze kapitałowej Spółki. Cel ten osiągnąć jest poprzez zapewnienie odpowiedniej struktury zadłużenia i kapitałów własnych, co umożliwia pełne wykorzystanie efektu dźwigni finansowej i zapewnia bezpieczeństwo poprzez odpowiedni udział kapitałów własnych.

Stopa zadłużenia netto Spółki do skorygowanego kapitału na dzień sprawozdawczy kształtowała się następująco:

	Stan na dzień	
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
Zobowiązania ogółem	220 991	163 214
Minus: środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(18 415)	(12 531)
Zadłużenie netto	202 576	150 683
Kapitał własny	163 220	153 562
Minus: zakumulowane w kapitale własnym kwoty związane z zabezpieczeniem przepływów pieniężnych	292	719
Skorygowany kapitał własny	163 512	154 281
Współczynnik zadłużenia netto do skorygowanego kapitału	1,24	0,98

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

10. Przychody

	Rok zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000
Działalność kontynuowana		
Przychody z tytułu realizacji umów budowlanych	353 260	280 493
Przychody ze sprzedaży usług najmu	3 033	3 168
Przychody ze sprzedaży materiałów i towarów	516	579
	356 809	284 240

11. Koszty rodzajowe i koszty ogólnego zarządu

	Rok zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000
Koszty rodzajowe		
Amortyzacja	3 510	3 780
Zużycie materiałów i energii	4 124	45 607
Usługi obce	315 407	199 858
Podatki i opłaty	1 131	1 171
Wynagrodzenia	8 451	6 515
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 394	942
Pozostałe koszty rodzajowe	9 375	7 930
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	324	777
Razem	343 716	266 580
Zmiana stanu produktów	(825)	(1 020)
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	319 376	243 812
Koszty sprzedaży	2 050	2 258
Koszty ogólnego zarządu	23 115	21 530

	Rok zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000
Koszty ogólnego zarządu		
Amortyzacja	3 923	3 687
Zużycie materiałów i energii	472	490
Usługi obce	2 683	3 202
Podatki i opłaty	1 121	1 127
Wynagrodzenia	7 736	6 368
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 612	1 161
Pozostałe koszty rodzajowe	5 568	5 495
Razem	23 115	21 530

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

12. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000
Wynagrodzenia	8 451	6 515
Narzuty na wynagrodzenia	1 043	802
Pozostałe świadczenia pracownicze	351	140
	9 845	7 457

	Rok zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
Zatrudnienie średnioroczne		
Pracownicy - stanowiska administracyjne	58	45
	58	45

13. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000
Zysk ze sprzedaży rzeczowego majątku trwałego	6	-
Otrzymane odszkodowania	-	236
Przychody z odsprzedaży złomu, części zamiennych		11
Rozwiązanie rezerwy-odpisy aktualizacyjne	82	-
Naliczone kary i odszkodowania	545	-
Nadwyżki inwentaryzacyjne	-	628
Wykup rzeczowych aktywów trwałych z lasingu	153	-
Zwrot opłat sądowych	99	229
Inne	41	123
	926	1 227

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

14. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000
Strata ze sprzedaży rzeczowego majątku trwałego	-	312
Utworzone odpisy aktualizujące		
Pozostałe należności	-	-
	-	-
Pozostałe koszty operacyjne		
Wartość netto zlikwidowanych rzeczowych aktywów trwałych	22	241
Darowizny	27	166
Opłaty sądowe	126	18
Szkody komunikacyjne	-	16
Kary i odszkodowania	3	-
Niedobory inwentaryzacyjne	52	122
Koszty złomu	-	230
Spisane należności	201	139
Koszty zaniechanej inwestycji	463	94
Inne	38	86
	932	1 112
	932	1 424

15. Przychody i koszty finansowe

	Rok zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000
Przychody odsetkowe:		
Odsetki od udzielonych pożyczek	363	216
Odsetki od środków bankowych	42	236
Odsetki od zwłoki w płatnościach z tytułu dostaw i usług	31	1 475
Przychody odsetkowe razem	436	1 927
Zysk na różnicach kursowych	579	-
Dywidendy	7 110	2 130
Przychody z tytułu dyskonta	39	386
Inne	181	52
Przychody finansowe razem	8 345	4 495

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

	Rok zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000
Koszty odsetkowe		
Odsetki od kredytów i pożyczek	5 375	3 801
Odsetki od dłużnych papierów wartościowych	1 378	1 459
Odsetki z tytułu nieterminowej realizacji dostaw	35	57
Odsetki z tytułu nieterminowego regulowania zobowiązań budżetowych	1	1
Odsetki leasingowe	56	73
Spisane odsetki od należności	-	3 815
Koszty odsetkowe razem	6 845	9 206
Pozostałe koszty finansowe		
Strata na różnicach kursowych	-	97
Koszty pozyskania kredytu, gwarancji bankowych	437	525
Koszty dyskonta	81	-
Odpisy z tyt. zmn.wartości inw. (umorzenie udziałów w Vistal Stocznia Remontowa Sp. z o.o.)	47	-
Pozostałe koszty finansowe razem	565	622
Koszty finansowe razem	7 410	9 828

W 2014 r. na mocy zawartej umowy z J&P Avax zostały odpisane naliczone odsetki w wysokości 3 732 tys. zł, które zostały wykazane w pozycji „Koszty odsetkowe” jako spisane odsetki od należności.

16. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy ujęty jako zysk lub strata bieżącego okresu

	Rok zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000
Podatek dochodowy ujęty w zyskach i stratach bieżącego okresu		
Podatek dochodowy za bieżący okres	-	-
Powstanie/(odwrócenie) różnic przejściowych	1 481	2 022
Podatek dochodowy	1 481	2 022

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Podatek dochodowy ujęty bezpośrednio w kapitale własnym

2015	Przed opodatkowaniem PLN'000	Podatek (obciążenie)/ uznanie PLN'000	Po opodatkowaniu PLN'000
Przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej oraz wycena instrumentów zabezpieczających	14 936	(2 205)	12 731
2014	Przed opodatkowaniem	Podatek (obciążenie)/ uznanie	Po opodatkowaniu
Przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	13 265	(2 211)	11 054

Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej w tysiącach zł

	Rok zakończony			
		31.12.2015 % PLN'000		31.12.2014 % PLN'000
Zysk netto		11 716		9 088
Podatek dochodowy		1 481		2 022
Zysk brutto		13 197		11 110
Podatek wyliczony według nominalnej stawki podatkowej	19%	2 507	19%	2 111
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów (różnice trwałe)	2,7%	357	3%	329
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	(10,5%)	(1 383)	(4%)	(418)
Różnice trwałe	(0,24%)	(32)	(0,12%)	(13)
Dywidendy otrzymane	(10%)	(1 351)	(4%)	(405)
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	11,2%	1 481	18%	2 022

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

17. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe razem	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku	10 556	47 952	11 465	529	3 996	74 498	1 247	75 745
Zwiększenie stanu:								
- nabycie	-	90	113	476	86	765	10 402	11 167
- leasing finansowy prawa wieczystego użytkowania gruntu	437	-	-	-	-	437	-	437
- przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych w budowie	6 602	2 849	70	-	182	9 703	-	9 703
Zmniejszenia:								
- sprzedaż	(609)	(1 758)	(72)	(67)	(152)	(2 658)	-	(2 658)
- likwidacja	-	(1 062)	-	-	(497)	(1 559)	(94)	(1 653)
- przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych w budowie	-	-	-	-	-	-	(9 703)	(9 703)
- leasing finansowy prawa wieczystego użytkowania gruntu	(360)	-	-	-	-	(360)	-	(360)
- zakończenie umowy leasingowej	-	-	(2 871)	(61)	-	(2 932)	-	(2 932)
Przeszacowanie do wartości godziwej	1 838	1 835	-	-	-	3 673	-	3 673
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku	18 464	49 906	8 705	877	3 615	81 567	1 852	83 419
Zwiększenie stanu:								
- nabycie	-	-	95	532	329	956	9 026	9 982
- przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych w budowie	-	2 277	702	-	5	2 984	-	2 984
Zmniejszenia:								
- sprzedaż	-	-	(2)	(37)	(98)	(137)	-	(137)
- likwidacja	-	-	(64)	-	(283)	(347)	(463)	(810)
- przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych w budowie	-	-	-	-	-	-	(2 984)	(2 984)
- leasing finansowy prawa wieczystego użytkowania gruntu	(1 404)	-	-	-	-	(1 404)	-	(1 404)
- przeklasyfikowanie prawa wieczystego użytkowania gruntu	(11 718)	-	-	-	-	(11 718)	-	(11 718)
- zakończenie umowy leasingowej	-	-	(215)	(100)	(340)	(655)	-	(655)
Przeszacowanie do wartości godziwej	(51)	2 822	-	-	-	2 771	-	2 771
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku	5 291	55 005	9 221	1 272	3 228	74 017	7 431	81 448

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe razem	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Umorzenie i utrata wartości								
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku	0	8 480	6 988	205	2 354	18 027	0	18 027
Zwiększenie stanu								
- amortyzacja	-	1 489	1 444	258	544	3 735	-	3 735
- wycena do wartości godziwej	-	357	-	-	-	357	-	357
Zmniejszenia:								
- sprzedaż	-	(190)	(31)	(41)	(64)	(326)	-	(326)
- likwidacja	-	(821)	-	-	(111)	(932)	-	(932)
- zakończenie umowy leasingowej	-	-	(2 872)	(61)	-	(2 933)	-	(2 933)
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku	0	9 315	5 529	361	2 723	17 928	0	17 928
Zwiększenie stanu								
- amortyzacja	-	1 487	1 089	429	498	3 503	-	3 503
- wycena do wartości godziwej	-	602	-	-	-	602	-	602
Zmniejszenia:								
- sprzedaż	-	-	(2)	(18)	(82)	(102)	-	(102)
- likwidacja	-	-	(47)	-	(183)	(230)	-	(230)
- zakończenie umowy leasingowej	-	-	(215)	(100)	(340)	(655)	-	(655)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku	0	11 404	6 354	672	2 616	21 046	0	21 046
Wartość księgowa								
Według stanu na dzień 01.01.2014	10 556	39 472	4 477	324	1 642	56 471	1 247	57 718
Według stanu na dzień 31.12.2014	18 464	40 591	3 176	516	892	63 639	1 852	65 491
Według stanu na dzień 31.12.2015	5 291	43 601	2 867	600	612	52 971	7 431	60 402

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych w cenie nabycia

	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000
Grunty	5 098	12 325
Budynki	24 612	23 869
Obiekty inżynierii lądowej	7 676	7 251
RAZEM	37 386	43 445

Wartości godziwe gruntów i budynków

Na 31.12.2015 r. Spółka dokonała wyceny przez niezależnego rzeczoznawcę wartości rzeczowych aktywów trwałych należących do gruntów, budynków oraz obiektów inżynierii lądowej do wartości godziwej. Wyceny wartości godziwej nieruchomości gruntowych pod drogami i pod placami dokonano w podejściu porównawczym, metodą korygowania ceny średniej w oparciu o ceny transakcyjne odnotowane na lokalnym i porównywalnym rynku nieruchomości, a także w podejściu dochodowym, metodą inwestycyjną z zastosowaniem techniki kapitalizacji prostej. Porównano oba wyniki i przyjęto wartości niższe uzyskane w podejściu dochodowym. Nieruchomości gruntowe zabudowane halami produkcyjnymi wyceniono w podejściu porównawczym, metodą korygowania ceny średniej. Do wyliczenia wartości godziwej nieruchomości zabudowanych rzeczoznawca majątkowy przyjął podejście dochodowe, metodą inwestycyjną z zastosowaniem techniki kapitalizacji prostej. Wartości obiektów inżynierii lądowej określono w podejściu kosztowym, metodą kosztu odtworzenia, przy użyciu techniki wskaźnikowej. W tabeli poniżej przedstawiono aktywa niefinansowe wykazywane wg wartości godziwej w podziale na poszczególne metody wyceny.

Poszczególne poziomy zdefiniowano w sposób następujący:

- Ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów bądź zobowiązań (poziom 1).
- Dane wejściowe inne niż notowania objęte zakresem poziomu 1 możliwe do zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wyliczeń opartych na cenach) (poziom 2).
- Dane wejściowe dla wyceny składnika aktywów bądź zobowiązań, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tzn. dane niemożliwe do zaobserwowania) (poziom 3).

W trakcie roku obrotowego nie nastąpiły żadne przeniesienia pomiędzy poziomem 1, 2 i 3.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

	Pomiary wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2015 za pomocą		
	Ceny notowane z aktywnych rynków dla identycznych aktywów (Poziom 1)	Inne istotne obserwowalne dane wejściowe (Poziom 2)	Istotne niemożliwe do zaobserwowania dane wejściowe (Poziom 3)
Powtarzalne pomiary wartości godziwej			
<i>Grunty, budynki i budowle</i>			48 892
- grunty	-	-	5 291
- budynki	-	-	32 952
- budowle	-	-	10 649

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Opis	Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2015r.	Technika(i) wyceny	Dane niemożliwe do zaobserwowania	Zakres danych niemożliwych do zaobserwowania (średnia ważona prawdopodobieństwami)	Relacje pomiędzy niemożliwymi do zaobserwowania danymi a wartością godziwą
Grunty	5 291				
- grunty	5 258	Podejście porównawcze	Cena za metr kwadratowy	16,16 PLN - 216,37 PLN	Im wyższa cena za metr, tym wyższa wartość godziwa
- grunty	33	Podejście dochodowe	Stawka w wynajmu za metr kwadratowy	4,44 PLN - 7,40 PLN	Im wyższa stawka z wynajmu za metr, tym wyższa wartość godziwa
Budynki	32 952				
- budynki	3 230	Podejście porównawcze	Cena za metr kwadratowy	713,24 PLN - 2 555,27 PLN	Im wyższa cena za metr, tym wyższa wartość godziwa
- budynki	28 509	Podejście dochodowe	Stawka w wynajmu za metr kwadratowy	12,00 PLN - 36,00 PLN	Im wyższa stawka z wynajmu za metr, tym wyższa wartość godziwa
- budynki	1 213	Podejście kosztowe	Cena za za obiekt porównawczy		Im wyższa cena za obiekt porównawczy, tym wyższa wartość godziwa
Budowle	10 649				
- budowle	4 291	Podejście kosztowe	Cena za obiekt porównawczy		Im wyższa cena za obiekt porównawczy, tym wyższa wartość godziwa
- budowle	6 358	Podejście dochodowe	Stawka w wynajmu za metr kwadratowy	3,00 PLN - 7,40 PLN	Im wyższa stawka z wynajmu za metr, tym wyższa wartość godziwa

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Dzierżawa nieruchomości

Spółka użytkuje na podstawie umów dzierżawy pomieszczenia biurowe, pomieszczenia produkcyjne i plac magazynowy. Suma rocznych opłat z tytułu czynszów za dzierżawę nieruchomości wyniosła w 2015 r. 629 tys. zł netto (2014 r.: 591 tys. zł).

Rzeczowe aktywa trwale w leasingu

Spółka użytkuje maszyny produkcyjne, środki transportu i inne rzeczowe aktywa trwale w ramach umów leasingu finansowego. W przypadku niektórych z takich umów Spółka ma możliwość zakupu maszyn po zakończeniu okresu leasingu po obniżonej cenie. Przeciętna długość okresów, na jakie zawierano umowy wynosiła odpowiednio dla maszyn od 2 do 5 lat, dla środków transportu od 2 do 3 lat i dla pozostałych leasingowanych rzeczowych aktywów trwałych 4 lata. Zabezpieczeniem zobowiązań są rzeczowe aktywa trwale oraz zabezpieczenie zwykle stanowi weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową. W ciągu roku Spółka nabyła leasingowane aktywa o wartości brutto 512 tys. zł (2014 r.: 465 tys. zł) (patrz nota 26). W większości umowy leasingowe zawierane były w walucie polskiej.

Wartość majątku stanowiącego zabezpieczenie

Na 31.12.2015 r. wartość księgowa nieruchomości stanowiących zabezpieczenie kredytów i pożyczek wyniosła 32 490 tys. zł, wartość księgowa prawa wieczystego użytkowania gruntu stanowiącego zabezpieczenie wyniosła 8 200 tys. zł, wartość księgowa ruchomości stanowiących zabezpieczenie kredytów i pożyczek wyniosła 1 179 tys. zł, wartość księgowa majątku obrotowego stanowiącego zabezpieczenie kredytów i pożyczek wyniosła 5 000 tys. zł, wartość księgowa udziałów stanowiących zabezpieczenie kredytów i pożyczek wyniosła 20 331 tys. zł.

Na 31.12.2015 wartości księgowe nieruchomości stanowiących zabezpieczenie obligacji wynosiły 17 583 tys. zł.

Rzeczowe aktywa trwale w budowie

W okresie sprawozdawczym Spółka kontynuowała zwiększanie nakładów na rzeczowe aktywa trwale w budowie. Prowadzone projekty dotyczyły głównie budowy budynku produkcyjno-magazynowego wraz z estakadą w Czarnej Białostockiej, nakładów na wdrożenie systemu ERP, infrastruktury w Czarnej Białostockiej, modernizacji budynku biurowca w Gdyni oraz modernizacji hali oraz suwnic w Gdyni. Koszt wytworzenia w okresie od 01.01.2015 roku do 31.12.2015 roku wyniósł 9 026 tys. zł (2014 r.: 10 402 tys. zł). Kwota ta dotyczy głównie poniesionych nakładów na budowę budynku produkcyjno-magazynowego wraz z estakadą w Czarnej Białostockiej na kwotę 5 209 tys. zł, nakładów na infrastrukturę w Czarnej Białostockiej na kwotę 1 095 tys. zł oraz nakładów na wdrożenie systemu ERP na kwotę 1 440 tys. zł.

18. Wartości niematerialne

	Autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, programy komputerowe PLN'000	Koszty zakończonych prac rozwojowych PLN'000	Razem PLN'000
Wartość brutto			
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku	167	120	287
Zwiększenie stanu:			
- nabycie	51	-	51
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku	218	120	338
Zwiększenie stanu:			
- nabycie	18	-	18
Zmniejszenia:			
- sprzedaż	(1)	-	(1)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku	235	120	355
	Autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, programy komputerowe PLN'000	Koszty zakończonych prac rozwojowych PLN'000	Razem PLN'000
Umorzenie i utrata wartości			
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku	167	120	287
Zwiększenie stanu			
- amortyzacja	45	-	45
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku	212	120	332
Zwiększenie stanu			
- amortyzacja	20		20
- sprzedaż	(1)	0	(1)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku	231	120	351
Wartość księgowa			
Według stanu na dzień 01.01.2014	0	-	0
Według stanu na dzień 31.12.2014	6	-	6
Według stanu na dzień 31.12.2015	4	-	4

Amortyzacja wartości niematerialnych oraz odpisy aktualizujące

Odpisy amortyzacyjne wartości niematerialnych są ujmowane jako koszt okresu w ramach kosztów działalności operacyjnej.

19. Prawo wieczystego użytkowania gruntu

	Prawo wieczystego użytkowania gruntu PLN'000
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku	11 718
Zwiększenie stanu:	
- nabycie	-
Zmniejszenia:	
- odpis	(460)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku	11 258

Od 1 stycznia 2011 roku w związku z nowelizacją ustawy o przekształceniu prawa wieczystego gruntów w prawo własności nieruchomości Spółka dokonała zmiany klasyfikacji oraz wyceny i ujęcia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej praw wieczystego użytkowania gruntów, które do 31 grudnia 2014 roku prezentowane były jako leasing finansowy. W związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 marca 2015 roku Spółka dokonała zmiany klasyfikacji praw wieczystego użytkowania gruntów z leasingu finansowego na leasing operacyjny. Na moment przekształcenia dotychczasowa wartość księgowa odpowiadająca wartości godziwej została przyjęta jako wartość początkowa w wartości 11 718 tys. zł. Wartość praw wieczystego użytkowania gruntów na dzień 31 grudnia 2015 r. po uwzględnieniu odpisu za rok 2015 wyniosła 11 258 tys. zł.

20. Inne długoterminowe aktywa finansowe i pozostałe aktywa finansowe

	Stan na dzień	
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
Inwestycje długoterminowe		
Udziały w jednostkach powiązanych	118 026	106 599
Inne długoterminowe aktywa finansowe		
Pożyczki wykazane po koszcie zamortyzowanym	1 198	876
	119 224	107 475
Inwestycje krótkoterminowe		
Udzielone pożyczki	5 801	5 861
	5 801	5 861

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku	Siedziba	Udział % w kapitale	Wartość księgowa udziałów
Udziały i akcje w jednostkach zależnych			
Vistal Construction Sp. z o.o.	ul. Hutnicza 40, Gdynia	100%	200
Vistal Stocznia Remontowa Sp. z o.o.	ul. Czechosłowacka 3, Gdynia	100%	20 331
Vistal Ocynkownia Sp. z o.o.	ul. Nasienna 13, Liniewo	100%	1 123
Vistal Infrastructure Sp. z o.o. (dawniej Vistal Wind Power Sp. z o.o.)	ul. Czechosłowacka 3, Gdynia	100%	589
Vistal Offshore Sp. z o.o.	ul. Indyjska 7, Gdynia	100%	52 228
Vistal Eko Sp. z o.o.	ul. Leśna 6, Kartoszyno	100%	503
Vistal Pref Sp. z o.o.	ul. Fabryczna 7/18, Czarna Białostocka	100%	200
Marsing Investments 2 Sp. z o.o.	Al. Jerozolimskie 56C, Warszawa	99,998%	42 393
Marsing Investments Sp. z o.o.	Al. Jerozolimskie 56C, Warszawa	100%	14
Holby Investments Sp. z o.o.	Al. Jerozolimskie 56C, Warszawa	62,5%	14
Vistal Marine Sp. z o.o. (dawniej Vistal Service Sp. z o.o.)	ul. Czechosłowacka 3, Gdynia	100%	297
Vistål AB	Fabriksgatan 7, Goteborg, Szwecja	100%	134
			118 026
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych			
Vistal Budownictwo Inżynieryjne Sp. z o.o.	ul. Zglenickiego 42, Płock	19%	-
			-
			118 026

Udziały i akcje w podmiotach powiązanych są prezentowane w inwestycjach długoterminowych i są ujmowane w cenie nabycia. W ciągu roku zakończony 31 grudnia 2015 roku miały miejsce następujące zmiany w strukturze akcji i udziałów w spółkach zależnych:

- W dniu 20 lutego 2015 r. została utworzona spółka Vistål AB w Szwecji, w której 100% udziałów zostało objęte przez wspólnika Vistal Gdynia SA w zamian za wkład pieniężny w kwocie: 50 000 SEK. Nowoutworzona spółka Vistål AB została zarejestrowana w dniu 1 kwietnia 2015 r.
- Na podstawie Aktu Notarialnego z dnia 30 marca 2015 r. (Repertorium A nr 2102/2015) Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Vistal Service Sp. z o.o. podjęło uchwałę o zmianie dotychczasowej nazwy Spółki Vistal Service Sp. z o.o. na Vistal Marine Sp. z o.o.
- W dniu 30 czerwca 2015 r. zarejestrowane zostało obniżenie kapitału zakładowego Spółki Vistal Stocznia Remontowa Sp. z o.o. w związku z podziałem tej Spółki przez wydzielenie i przeniesieniem części majątku spółki dzielonej na istniejącą spółkę Vistal Marine Sp. z o.o. na podstawie uchwały o podziale Zgromadzenia Wspólników Spółki dzielonej z dnia 11 czerwca 2015 r. (Akt Notarialny z dnia 11 czerwca 2015 r. – Repertorium A nr 4038/2015) oraz uchwały o podziale Zgromadzenia Wspólników Spółki przejmującej z dnia 11 czerwca 2015 r. (Akt Notarialny z dnia 11 czerwca 2015 r. – Repertorium A nr 4032/2015). Kapitał zakładowy Spółki dzielonej skutek podziału przez wydzielenie został obniżony o kwotę 292 tys. zł poprzez dobrowolne umorzenie 292 udziałów Spółki dzielonej o wartości nominalnej 1 tys. zł każdy, za zgodą wspólnika tej spółki bez wynagrodzenia.
- W dniu 6 lipca 2015 r. zarejestrowane zostało podwyższenie kapitału zakładowego w Spółce Vistal Marine Sp. z o.o. w związku z przejściem części majątku w wyniku podziału spółki Vistal Stocznia Remontowa Sp. z o.o. poprzez przeniesienie części majątku spółki dzielonej na istniejącą spółkę Vistal Marine Sp. z o.o. (podział przez wydzielenie) na podstawie uchwały o podziale Zgromadzenia Wspólników Spółki dzielonej z dnia 11 czerwca 2015 r. (Akt Notarialny z dnia 11 czerwca 2015 r. –

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Repertorium A nr 4038/2015) oraz uchwały o podziale Zgromadzenia Wspólników Spółki przejmującej z dnia 11 czerwca 2015 r. (Akt Notarialny z dnia 11 czerwca 2015 r. – Repertorium A nr 4032/2015). Kapitał zakładowy Spółki przejmującej wskutek podziału przez wydzielenie został podwyższony o kwotę 292 tys. zł poprzez utworzenie 5 840 nowych udziałów po 50 zł każdy z przeznaczeniem dla wspólnika Spółki dzielonej, tj. Vistal Gdynia SA.

- Na podstawie Aktu Notarialnego z dnia 7 sierpnia 2015 r. (Repertorium A nr 5062/2015) Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Vistal Offshore Sp. z o.o. na podstawie uchwały nr 01/08/2015 z dnia 7 sierpnia 2015 r. postanowiło podwyższyć kapitał zakładowy Spółki Vistal Offshore Sp. z o.o. z kwoty 24 550 tys. zł do kwoty 30 890 tys. zł tj. o kwotę: 6 340 tys. zł, poprzez utworzenie 126 800 nowych udziałów o wartości nominalnej 50,00 zł każdy. W wyniku podwyższenia kapitał zakładowy spółki wynosi 30 890 tys. zł i dzieli się na 617 800 udziałów o wartości nominalnej 50,00 zł. każdy. Nowe udziały w podwyższonym kapitale zakładowym spółki zostały objęte przez jedynego wspólnika Spółki, tj. Vistal Gdynia SA w zamian za wkład pieniężny w kwocie: 6 340 tys. zł.
- W dniu 30 listopada 2015 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Vistal Offshore Sp. z o.o. na podstawie uchwały nr 1/11/2015 postanowiło podwyższyć kapitał zakładowy Spółki Vistal Offshore Sp. z o.o. z kwoty 30 890 tys. zł do kwoty 35 890 tys. zł tj. o kwotę: 5 000 tys. zł, poprzez utworzenie 100 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 50,00 zł każdy. W wyniku podwyższenia kapitał zakładowy spółki wynosi 35 890 tys. zł i dzieli się na 717 800 udziałów o wartości nominalnej 50,00 zł każdy. Nowe udziały w podwyższonym kapitale zakładowym spółki zostały objęte przez jedynego wspólnika Spółki, tj. Vistal Gdynia SA w zamian za wkład pieniężny w kwocie: 5 000 tys. zł. Rejestracja podwyższenia miała miejsce w 2016 roku.
- W dniu 18 grudnia 2015 r. dokonano podwyższenia kapitału zakładowego poprzez zwiększenie wartości dotychczasowych udziałów w spółce Vistal AB z siedzibą w Szwecji o kwotę 240 000 SEK, w tym w drodze konwersji pożyczki na udziały w wys. 239 362,07 SEK oraz w zamian za wkład pieniężny w kwocie: 637,93 SEK.
- Na podstawie Aktu Notarialnego z dnia 19.01.2016r. (Repertorium A nr 208/2016) Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Vistal Wind Power Sp. z o.o. podjęło uchwałę o zmianie dotychczasowej nazwy Spółki Vistal Wind Power Sp. z o.o. na Vistal Infrastructure Sp. z o.o.
- Na podstawie uchwały nr 1/02/2016 z dnia 5 lutego 2016 podjętej przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Vistal Infrastructure Sp. z o.o. postanowiono podwyższyć kapitał zakładowy Spółki Vistal Infrastructure Sp. z o.o. z kwoty 450 tys. zł do kwoty 1 550,4 tys. zł tj. o kwotę: 1 100,4 tys. zł, poprzez utworzenie 7 336 nowych udziałów o wartości nominalnej 150,00 zł każdy. W wyniku podwyższenia kapitał zakładowy spółki wynosi 1 550,4 tys. zł i dzieli się na 10 336 udziałów o wartości nominalnej 150,00 zł. każdy. Nowe udziały w podwyższonym kapitale zakładowym spółki zostały objęte przez jedynego wspólnika Spółki, tj. Vistal Gdynia SA w zamian za:
  - wkład pieniężny w kwocie 300,12 tys. zł,
  - wkład niepieniężny w kwocie 800,28 tys. zł.

Nabycie jednostek zależnych oraz udziałów niekontrolujących

W okresie obrotowym miały miejsce następujące zmiany w kapitałach jednostek zależnych:

- podwyższenie kapitału w spółce Vistal Offshore Sp. z o.o. łącznie w 2 transzach na kwotę 11 340 tys. zł w postaci przekazania spółce zależnej środków pieniężnych,
- utworzenie spółki Vistal AB, a następnie w ciągu okresu obrotowego podwyższenie jej kapitałów do kwoty 290 000 SEK w postaci konwersji udzielonej pożyczki na kapitał.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

21. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Stan na początek okresu	Odniesione na wynik	Odniesione na inne całkowite dochody	Stan na koniec okresu
Okres zakończony 31 grudnia 2015 roku	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Różnice przejściowe dotyczące składników aktywów z tytułu podatku odroczonego				
Wycena umów budowlanych	6 964	5 301	-	12 265
Rezerwy na usługi obce	14	-	-	14
Rezerwy na niewypłacone wynagrodzenia i narzuty	39	4	-	43
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	106	73	-	179
Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	15	(2)	-	13
Odpisy aktualizujące wartość należności	1 425	(88)	-	1 337
Naliczone odsetki	70	(5)	-	65
Dyskonto	17	(2)	-	15
Rezerwa na koszty	-	28	-	28
Wycena transakcji typu forwardów	203	(53)	(46)	104
Różnice kursowe od kredytów i pożyczek	243	(49)	-	194
Różnice kursowe od rachunków bankowych / kas walutowych	7	(7)	-	-
Różnice kursowe od należności / zobowiązań	-	2	-	2
Rzeczowe aktywa trwałe - amortyzacja	31	61	-	92
Rzeczowe aktywa trwałe - różnice kursowe	32	-	-	32
Umowa sponsorska	-	46	-	46
Inne:	1 742	764	-	2 506
- z tytułu nierozliczonych delegacji	1	2	-	3
- z tytułu korekty kosztów z tyt. niezapłaconych faktur	326	91	-	417
- z tytułu starty podatkowej	1 416	670	-	2 086
- z tytułu kosztów zabezpieczeń hipoteki	(1)	1	-	-
	10 908	6 073	(46)	16 935

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Okres zakończony 31 grudnia 2015 roku	Stan na początek okresu	Odniesione na wynik	Odniesione na inne całkowite dochody	Stan na koniec okresu
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Różnice przejściowe dotyczące składników rezerwy z tytułu podatku odroczonego				
Należne odsetki	488	(316)	-	172
Wycena umów budowlanych	8 536	7 852	-	16 388
Różnice kursowe od należności, zobowiązań, rachunków bankowych	15	10	-	25
Wycena transakcji typu forward	-	4	35	39
Rzeczowe aktywa trwałe - amortyzacja	138	47	-	185
Inne:	4 200	(43)	312	4 469
- z tytułu umowy sponsoringu	20	(20)	-	-
- z tytułu należnych kar naliczonych kontrahentom	1 284	(20)	-	1 264
- z tytułu dyskonta	166	(3)	-	163
- z tytułu wyceny rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	2 730	-	312	3 042
	13 377	7 554	347	21 278
Razem per saldo aktywo/ (rezerwa) z tytułu odroczonego dochodowego	(2 469)	(1 481)	(393)	(4 343)

Okres zakończony 31 grudnia 2014 roku	Stan na początek okresu	Odniesione na wynik	Odniesione na inne całkowite dochody	Stan na koniec okresu
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Różnice przejściowe dotyczące składników aktywów z tytułu podatku odroczonego				
Wycena umów budowlanych	4 279	2 685	-	6 964
Rezerwy na usługi obce	14	-	-	14
Rezerwy na niewypłacone wynagrodzenia i narzuty	28	11	-	39
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	63	43	-	106
Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	11	4	-	15
Odpisy aktualizujące wartość należności	1 207	218	-	1 425
Naliczone odsetki	33	37	-	70
Dyskonto	30	(13)	-	17
Wycena transakcji typu forwardów	-	66	137	203
Różnice kursowe od kredytów i pożyczek	231	12	-	243
Różnice kursowe od rachunków bankowych / kas walutowych	1	6	-	7
Różnice kursowe od należności / zobowiązań	35	(35)	-	-
Rzeczowe aktywa trwałe - amortyzacja	33	(2)	-	31
Rzeczowe aktywa trwałe - różnice kursowe	32	-	-	32
Inne:	3 043	(1 301)	-	1 742
- z tytułu nierozliczonych delegacji	1	-	-	1
- z tytułu korekty kosztów z tyt. niezapłaconych faktur	1 155	(829)	-	326
- z tytułu starty podatkowej	1 877	(461)	-	1 416
- z tytułu kosztów zabezpieczeń hipoteki	10	(11)	-	(1)
	9 040	1 731	137	10 908

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Okres zakończony 31 grudnia 2014 roku	Stan na początek okresu	Odniesione na wynik	Odniesione na inne całkowite dochody	Stan na koniec okresu
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Różnice przejściowe dotyczące składników rezerwy z tytułu podatku odroczonego				
Należne odsetki	1 291	(803)	-	488
Wycena umów budowlanych	5 298	3 238	-	8 536
Różnice kursowe od należności, zobowiązań, rachunków bankowych	10	5	-	15
Rzeczowe aktywa trwałe - amortyzacja	46	92	-	138
Inne:	2 458	1 221	521	4 200
- z tytułu należnych kasr naliczonych kontrahentom	137	1 147	-	1 284
- z tytułu dyskonta	112	54	-	166
- z tytułu wyceny rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	2 209	-	521	2 730
	9 103	3 753	521	13 377
Razem per saldo aktywo/ (rezerwa) z tytułu odroczonego dochodowego	(63)	(2 022)	(384)	(2 469)

Spółka naliczyła aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od strat podatkowych z lat ubiegłych, które częściowo zostały rozliczone z zyskiem podatkowym za rok 2015. Według osądu Spółki w przyszłości będzie możliwe osiągnięcie na tyle wysokich dochodów do opodatkowania, że w pełni zostanie rozliczona strata podatkowa.

22. Zapasy

	Stan na dzień	
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
Materiały (surowce)	3 601	2 541
Półprodukty	153	153
	3 754	2 694

Koszt zapasów ujęty w koszcie własnym sprzedaży wyniósł 1 864 tys. zł (2014 r.: 43 245 tys. zł). W 2015 r. nie były tworzone odpisy aktualizujące wartość zapasów, podobnie jak i w 2014 r.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

23. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	Stan na dzień	
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
<i>Należności krótkoterminowe</i>		
Należności z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty do 12 miesięcy	49 459	70 262
w tym:		
- od jednostek powiązanych	1 097	817
- od pozostałych jednostek	48 362	69 445
Wycena kontraktów budowlanych	80 675	37 174
Kaucje	3 044	4 691
- do 12 miesięcy	1 480	3 321
- powyżej 12 miesięcy	1 564	1 370
Odpis aktualizujący wartość należności z tytułu dostaw i usług	(8 681)	(9 143)
	124 497	102 984
Bieżąca należność z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	252	1 141
	252	1 141

	Stan na dzień	
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
<i>Pozostałe należności</i>		
VAT do zwrotu z urzędu skarbowego	6 989	-
VAT do odliczenia w przyszłym okresie	12 740	5 620
Zaliczki na dostawy	18 294	9 827
w tym:		
- od jednostek powiązanych	18 111	9 755
- od pozostałych jednostek	183	72
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwale w budowie	17	-
Należności od pracowników	120	-
Rozliczenia międzyokresowe-gwarancje ubezpieczeniowe	435	405
Należności z tytułu dywidendy od jednostek powiązanych	-	550
Rozliczenia międzyokresowe-umowa sponsorska	475	602
Rozliczenia międzyokresowe-pozostałe	240	233
Inne	-	125
	39 310	17 362

	Stan na dzień	
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
<i>Należności długoterminowe</i>		
Rozliczenia międzyokresowe z tyt. gwarancji ubezpieczeniowych	1 207	1 183
Ubezpieczenia budowlane	35	25
Inne należności długoterminowe	52	23
	1 294	1 231

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Na dzień 31 grudnia 2015 r. łączne przychody ujęte w roku bieżącym oraz w poprzednich latach obrotowych, w związku z niezakończonymi umowami o usługi budowlane na dzień sprawozdawczy wyniosły 540 267 tys. zł (2014 r.: 506 240 tys. zł), natomiast poniesione koszty: 468 020 tys. zł (2014 r.: 428 268 tys. zł). Otrzymane zaliczki z tytułu umów budowlanych zaprezentowano jako pomniejszenie należności z tytułu kontraktów budowlanych w powyższej nocie (5 579 tys. zł w 2015 r., 7 756 tys. zł w 2014 r.).

	Stan na dzień	
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
Zmiany w stanie odpisów aktualizujących wartość należności		
Stan odpisów aktualizujących należności na początek okresu	9 143	8 361
Zwiększenia		
- Utworzenie odpisów aktualizujących	-	1 147
Zmniejszenia		
- Rozwiązanie odpisów aktualizujących	(462)	(365)
Stan odpisów aktualizujących należności na koniec okresu	8 681	9 143

Analiza wiekowa należności przeterminowanych, ale nie obciążonych utratą wartości

	Stan na dzień	
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
Przeterminowane od 1 do 30 dni	860	10 947
Przeterminowane od 31 do 120 dni	5 923	8 139
Przeterminowane powyżej 121 dni	8 477	2 973
	15 260	22 059

24. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień	
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	14 117	7 841
Lokaty	4 298	4 690
	18 415	12 531

25. Kapitał własny

Struktura własnościowa kapitału i procent posiadanych akcji Spółki.

Akcjonariusz	Ilość akcji na	Wartość nominalna akcji	Udział % w kapitale podstawowym	Udział % w liczbie głosów na
	31.12.2015	PLN'000		31.12.2015
BMMR Investments Sp. z o.o.	7 500 000	375	52,78%	52,78%
Bożena Matyka	2 500 000	125	17,59%	17,59%
Pozostali akcjonariusze	4 210 000	211	29,63%	29,63%
Razem	14 210 000	711	100,00%	100,00%

25.1 Kapitał zapasowy

	Stan na dzień	
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
Kapitał zapasowy	49 668	49 668
Kapitał zapasowy zgodny z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych	237	237
Kapitał zapasowy ponad wymagania Kodeksu Spółek Handlowych – z podziału zysku	2 231	2 231
Kapitał zapasowy ponad wymagania Kodeksu Spółek Handlowych – nadwyżka wartości emisyjnej nad nominalną	47 200	47 200
	49 668	49 668

25.2 Akcje zwykłe i akcje uprzywilejowane

Na 31 grudnia 2015 r. zarejestrowany kapitał zakładowy Spółki składał się z 14 210 000 akcji zwykłych. Wartość nominalna wszystkich akcji wynosiła 711 tys. zł (0,05 zł za każdą akcję). Wszystkie wyemitowane akcje były w pełni opłacone. Posiadacze akcji zwykłych są uprawnieni do otrzymywania uchwalonych dywidend oraz mają prawo do jednego głosu na akcję podczas Walnego Zgromadzenia.

W Spółce nie występują akcje uprzywilejowane.

25.3 Dywidendy proponowane przez Zarząd

Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2014 r. zostało zatwierdzone w dniu 30.04.2015 r. przez Walne Zgromadzenie, które postanowiło podzielić zysk Spółki w następujący sposób:

- kwotę 4 263 tys. zł przeznaczyć na wypłatę dywidendy w wys. 0,30 zł za jedną akcję,
- pozostałą część zysku Spółki w kwocie 4 825 tys. zł przeznaczyć na kapitał rezerwowy.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Zarząd Spółki rekomenduje wypłatę dywidendy z osiągniętego zysku netto za 2015 r. w wysokości 0,40 zł na akcję w łącznej kwocie 5 684 tys. zł. Pozostała część zysku zostanie przeznaczona na kapitał rezerwowy.

26. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Natomiast zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

W Spółce nie występuje efekt rozwodnienia zysku na jedną akcję.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego zysku na jedną akcję:

	Rok zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000
Zysk netto	11 716	9 088
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy	11 716	9 088
Liczba akcji zwykłych na koniec okresu obrotowego	14 210 000	14 210 000
Liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowanych do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	<u>14 210 000</u>	<u>14 210 000</u>
Zysk na jedną akcję (podstawowy) - w zł/akcję	<u>0,8245 zł</u>	<u>0,6395 zł</u>

27. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych

Nota prezentuje dane o zobowiązaniach Spółki z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

Informacje odnośnie ekspozycji Spółki na ryzyko kursowe, ryzyko stopy procentowej i ryzyko płynności przedstawia nota 29.2, 29.3 i 29.4.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

	Stan na dzień	
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
Zobowiązania długoterminowe		
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	29 750	23 185
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (zabezpieczone)	15 840	19 717
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	205	357
Gwarancje bankowe	49	18
Zobowiązania z tytułu leasingu gruntów	-	1 374
	45 844	44 651
Zobowiązania krótkoterminowe		
Krótkoterminowa część zabezpieczonych na majątku kredytów	45 287	47 779
Krótkoterminowa część kredytów zabezpieczonych w inny sposób	46 499	5 754
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych	240	319
Krótkoterminowa część zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	530	775
Gwarancje bankowe	57	65
Kontrakty terminowe forward	337	1 066
	92 950	55 758

Spółka w dniu 17 kwietnia 2014 r. dokonała emisji dłużnych papierów wartościowych w ilości 20 tys. sztuk obligacji „serii B” o wartości nominalnej 1 tys. zł za 1 sztukę. Wartość emisji wyniosła 20 000 tys. zł. Okres zapadalności wynosił 3 lata. Obligacje zostały opłacone w wysokości: 10 160 tys. zł poprzez potrącenie wierzytelności inwestora w stosunku do Emitenta w tej samej wysokości, wynikającej z nabycia przez Emitenta od inwestora celem umorzenia obligacji własnych Emitenta „serii A”, wyemitowanych w dniu 21 listopada 2012 r. w liczbie 10 tys. sztuk, o wartości nominalnej 1 tys. zł każda; na wierzytelność tą składała się suma 10 000 tys. zł stanowiąca wartość nominalną obligacji serii A oraz suma 160 tys. zł stanowiąca odsetki za część okresu odsetkowego, tj. od dnia 21 lutego 2014 r. do dnia emisji oraz opłacone w wysokości 9 840 tys. zł poprzez wpłatę na rachunek bankowy prowadzony dla Oferującego.

Spółka w dniu 15 lipca 2015 r. wykupiła 18 tys. szt. obligacji na łączną kwotę 2 000 tys. zł oraz w dniu 19 października 2015 r. Spółka wykupiła kolejne 18 tys. szt. obligacji również na łączną kwotę 2 000 tys. zł.

Kredyty bankowe są zabezpieczone nieruchomościami i udziałem w prawie wieczystego użytkowania – wartość hipotek 92 325 tys. zł i 7 391 tys. EUR (2014 r.: 39 925 tys. zł i 6 191 tys. EUR), zastawem rejestrowym o wartości 48 844 tys. zł (2014 r.: 23 844 tys. zł) oraz przewłaszczeniem zapasów oraz rzeczowych aktywów trwałych w wartości 3 596 tys. PLN i 51 tys. EUR (2014 r.: 3 596 tys. zł i 51 tys. EUR).

Obligacje są zabezpieczone nieruchomościami oraz na prawach wieczystego użytkowania – wartość hipotek 30.000 tys. zł.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

	Stan na dzień	
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
Kredyty i pożyczki długoterminowe		
Przypadające do spłaty:		
od 1 roku do 5 lat	20 284	11 876
powyżej 5 lat	9 466	11 309
	29 750	23 185

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu leasingu finansowego

	Przyszłe minimalne płatności z tytułu leasingu		Bieżąca wartość przyszłych minimalnych płatności z tytułu leasingu		Bieżąca wartość przyszłych minimalnych płatności z tytułu leasingu	
	31.12.2015 PLN'000	Odsetki 31.12.2015 PLN'000	31.12.2015 PLN'000	Przyszłe minimalne płatności z tytułu leasingu 31.12.2014 PLN'000	Odsetki 31.12.2014 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu leasingu finansowego						
Do roku	552	22	530	829	54	775
1 do 5 lat	210	5	205	365	8	357
Powyżej 5 lat			-	1 403	29	1 374
Ogółem	762	27	735	2 597	91	2 506

Wartość księgowa rzeczowych aktywów trwałych użytkowanych na podstawie umów leasingu finansowego

	Stan na dzień	
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
Wartość księgowa rzeczowych aktywów trwałych na podstawie umów leasingu finansowego		
Grunty	-	13 122
Urządzenia techniczne i maszyny	180	644
Środki transportu	491	361
Inne środki trwałe	-	78
Razem	671	14 205

Wartość księgowa rzeczowych aktywów trwałych nabytych na podstawie umów leasingu finansowego w trakcie roku

	Stan na dzień	
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
Wartość księgowa rzeczowych aktywów trwałych nabytych na podstawie umów leasingu finansowego w trakcie roku		
Grunty	-	2 210
Urządzenia techniczne i maszyny	-	-
Środki transportu	387	327
Razem	387	2 537

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Poniżej została zaprezentowana wartość początkowa na dzień sprawozdawczy rzeczowych aktywów trwałych, które Spółka nabyła w trakcie roku obrotowego:

Wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych nabytych na podstawie umów leasingu finansowego w trakcie roku

	Stan na dzień	
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
Wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych nabytych na podstawie umów leasingu finansowego w trakcie roku		
Grunty	-	2 210
Urządzenia techniczne i maszyny	-	-
Środki transportu	512	465
Razem	512	2 675

28. Rezerwy

	Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne PLN'000	Razem PLN'000
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku	51	51
Utworzenie	74	74
Rozwiązanie	(51)	(51)
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku	74	74
Część długoterminowa	65	65
Część krótkoterminowa	9	9
Stan na 1 stycznia 2015 roku	74	74
Utworzenie	68	68
Rozwiązanie	(74)	(74)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku	68	68
Część długoterminowa	66	66
Część krótkoterminowa	2	2

Założenia aktuarialne

	31.12.2015	31.12.2014
Stopa dyskontowa	3,18%	2,70%
Przyszły wzrost wynagrodzeń	2,50%	2,50%
Stopa inflacji	2,50%	2,50%

29. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	Stan na dzień	
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wymagalne do 12 miesięcy	71 367	44 129
w tym:		
- wobec jednostek powiązanych	62 877	34 180
- wobec pozostałych jednostek	8 490	9 949
Przychody przyszłych okresów z tytułu wyceny kontraktów budowlanych	3 276	12 698
Kaucje otrzymane wymagalne powyżej 12 miesięcy	841	348
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - razem	75 484	57 175
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	-	-
	-	-
Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów	1 167	631
w tym:		
- od jednostek powiązanych	89	
- od pozostałych jednostek	1 078	
Zobowiązania budżetowe inne niż podatek dochodowy od osób prawnych	645	675
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	480	456
VAT do rozliczenia w innym okresie	-	-
Zobowiązania z tytułu zakupu aktywów trwałych	-	1 307
Zobowiązania wobec akcjonariuszy z tytułu dywidendy	-	-
Inne	10	18
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe - razem	2 302	3 087

Wartość przychodów przyszłych okresów z tytułu wyceny umów budowlanych wyniosła na 31 grudnia 2015 r.: 3 276 tys. zł oraz na 31 grudnia 2014 r. 12 698 tys. zł i została zaprezentowana jako zobowiązania handlowe.

Ekspozycja na ryzyko walutowe oraz ryzyko związane z płynnością w odniesieniu do zobowiązań została przedstawiona w notach 29.2 i 29.3.

30. Instrumenty finansowe

	31.12.2015			31.12.2014		
	Część długo- terminowa	Część krótko- terminowa	Razem	Część długo- terminowa	Część krótko- terminowa	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Wartość księgowa kategorii i klas aktywów finansowych:						
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przeznaczone do obrotu (forwardy per saldo)	-	-	-	-	-	-
Pożyczki i należności, w tym:						
(i) Należności z tytułu dostaw i usług	-	40 778	40 778	-	61 119	61 119
(ii) Lokaty i depozyty	-	4 298	4 298	-	-	-
(iii) Pozostałe pożyczki i należności finansowe	1 198	5 801	6 999	876	5 861	6 737
- Nabyte obligacje, weksle, bony	-	-	-	-	-	-
- Pożyczki udzielone	1 198	5 801	6 999	876	5 861	6 737
(iv) Pozostałe należności finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	1 564	1 480	3 044	1 370	3 321	4 691
Pożyczki i należności, razem	2 762	52 357	55 119	2 246	70 301	72 547
Udziały i akcje w jednostkach zależnych	118 026	-	118 026	106 599	-	106 599
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży						
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		18 415	18 415	-	12 531	12 531

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

	31.12.2015			31.12.2014		
	Część długo- terminowa	Część krótko- terminowa	Razem	Część długo- terminowa	Część krótko- terminowa	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Wartość księgowa kategorii i klas zobowiązań finansowych:						
Instrumenty zabezpieczające	-	337	337	-	1 066	1 066
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu:						
(i) Oprocentowane kredyty i pożyczki	29 750	91 786	121 536	23 185	53 533	76 718
(ii) Wyemitowane obligacje	15 840	240	16 080	19 717	319	20 036
(iii) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	71 367	71 367	-	44 129	44 129
(iv) Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	841	-	841	348		348
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	46 431	163 393	209 824	43 250	97 981	141 231
(i) Zobowiązania z tytułu leasingu i umów dzierżawy z opcją zakupu	205	530	735	1 731	775	2 506
Pozostałe zobowiązania finansowe, razem	205	530	735	1 731	775	2 506

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe depozyty bankowe oraz krótkoterminowe kredyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów,

- należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter,

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

- długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe. Spółka dokonuje wyceny długoterminowych kredytów bankowych w oparciu o ich skorygowaną cenę nabycia, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na głównie zmienny charakter ich oprocentowania,

- instrumenty pochodne walutowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest równa ich wartości godziwej,

- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest równa ich wartości godziwej.

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trypoziomowej hierarchii, gdzie:

- Poziom 1 - wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach,
- Poziom 2 - wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowanych na rynku jednakże nie będących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym (np. ustalane są przez odniesienie bezpośrednie lub pośrednie do podobnych instrumentów istniejących na rynku),
- Poziom 3 - wartość godziwa nie opierająca się o obserwowalne dane rynkowe.

	Stan na dzień 31.12.2015			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Instrumenty zabezpieczające - zobowiązania	-	337	-	337
	Stan na dzień 31.12.2014			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Instrumenty zabezpieczające - zobowiązania	-	1 066	-	1 066

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

30.1 Ryzyko kredytowe

Zarząd jednostki stosuje politykę kredytową, zgodnie z którą ekspozycja na ryzyko kredytowe jest monitorowana na bieżąco. Ocena wiarygodności kredytowej jest przeprowadzana w stosunku do wszystkich klientów wymagających kredytowania powyżej określonej kwoty. Spółka nie wymaga zabezpieczenia majątkowego od swoich klientów w stosunku do aktywów finansowych.

Na dzień sprawozdawczy, poza poniższymi informacjami, nie występowała znacząca koncentracja ryzyka kredytowego. Wartość księgową każdego aktywa finansowego, również pochodnych instrumentów finansowych, przedstawia maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe.

	Stan na dzień	
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
Pozycje aktywów bieżących		
Należności handlowe	124 497	102 984
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 415	12 531

Należności od 2 największych odbiorców Spółki wynoszą 13 503 tys. zł na dzień 31 grudnia 2015 r. (2014 r.: 24 417 tys. zł).

Odpisy aktualizujące

Struktura wiekowa pożyczek i należności z tytułu dostaw i usług na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia się następująco:

	Wartość brutto	Odpis aktualizujący	Wartość netto
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2015 PLN'000	31.12.2015 PLN'000
Niewymagalne	116 236		116 236
Przeterminowane od 0 do 30 dni	860	-	860
Przeterminowane od 31 do 120 dni	5 923		5 923
Przeterminowane od 121 do 365 dni	1 567		1 567
Przeterminowane powyżej 1 roku	15 591	(8 681)	6 910
	140 177	(8 681)	131 496
	Wartość brutto	Odpis aktualizujący	Wartość netto
	31.12.2014 PLN'000	31.12.2014 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
Niewymagalne	88 040	(378)	87 662
Przeterminowane od 0 do 30 dni	10 947	-	10 947
Przeterminowane od 31 do 120 dni	8 159	(20)	8 139
Przeterminowane od 121 do 365 dni	367	(210)	157
Przeterminowane powyżej 1 roku	11 351	(8 535)	2 816
	118 864	(9 143)	109 721

Zmiany odpisów aktualizujących wartość należności zostały zaprezentowane w nocie 22.

30.2 Ryzyko płynności

Zarządzanie płynnością przez Spółkę polega na zapewnianiu, w możliwie najwyższym stopniu, aby Spółka zawsze posiadała płynność wystarczającą do regulowania wymagalnych zobowiązań, zarówno w normalnej jak i kryzysowej sytuacji, bez narażania na niedopuszczalne straty lub podważenie reputacji Spółki. Spółka utrzymuje płynność finansową dzięki wysokiej ściągłości należności oraz dysponowaniu odpowiednimi rezerwami pieniężnymi w ramach przyznaných limitów kredytowych zarówno w formie kredytów w rachunkach jak i linii odnawialnych.

Spółka posiada ugruntowaną pozycję na rynku. Bieżącą działalność operacyjną finansuje głównie z wpływów z tytułu umów budowlanych gdzie występuje jako podwykonawca mianowany, które stanowią w zależności od udziału segmentu operacyjnego „Infrastruktura” ok. 60% miesięcznych wpływów. Pozostałe wpływy realizowane są głównie w ramach segmentu operacyjnego „Marine & Offshore” z zagranicznymi kontrahentami o wysokiej wiarygodności kredytowej. Mając na względzie powyższe oraz generowany dodatni wynik finansowy nie występuje istotne ryzyko utraty płynności. Poniżej prezentowane są umowne warunki płatności zobowiązań finansowych.

	Niedzyskontowane umowne przepływy pieniężne				
	Wartość księgowa	Przepływy pieniężne wynikające z umowy	Do 1 roku	1-5 lat	Powyżej 5 lat
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku	213 835	214 789	168 138	36 807	9 844,00
Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne					
Kredyty bankowe zabezpieczone	113 179	114 035	91 741	12 450	9 844
Kredyty w rachunku bieżącym	45	45	45	-	-
Pożyczki niezabezpieczone	8 312	8 312	-	8 312	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe długoterminowe i krótkoterminowe	75 484	75 582	75 582	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	735	735	530	205	-
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	16 080	16 080	240	15 840	-
	Wartość księgowa	Przepływy pieniężne wynikające z umowy	Do 1 roku	1-5 lat	Powyżej 5 lat
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku	156 435	157 321	111 813	32 347	13 161
Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne					
Kredyty bankowe zabezpieczone	74 198	75 073	53 501	9 785	11 787
Kredyty w rachunku bieżącym	32	32	32	-	-
Pożyczki niezabezpieczone	2 488	2 488	-	2 488	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe długoterminowe i krótkoterminowe	57 175	57 186	57 186	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 506	2 506	775	357	1 374
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	20 036	20 036	319	19 717	-

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

30.3 Ryzyko walutowe

Spółka zawiera określone transakcje w walutach obcych. W związku z tym pojawia się ryzyko wahań kursów walut. Ryzykiem tym zarządza się w ramach zatwierdzonej polityki zarządzania ryzykiem finansowym, polityki rachunkowości zabezpieczeń oraz procedur operacyjnych zarządzania ryzykiem finansowym. Zabezpieczeniu podlega ekspozycja netto danego kontraktu uwzględniająca zakupy dokonywane w walucie przychodu oraz koszt obsługi kredytów zaciągniętych w EUR. Spółka zawiera kontrakty terminowe jedynie o charakterze zabezpieczającym w ramach jednolitych zasad ustalonych przez Zarząd Spółki.

Wartość księgowa aktywów oraz zobowiązań pieniężnych Spółki w walutach obcych na dzień sprawozdawczy przedstawia się następująco:

	Zobowiązania handlowe		Należności handlowe	
	Stan na 31.12.2015 PLN'000	Stan na 31.12.2014 PLN'000	Stan na 31.12.2015 PLN'000	Stan na 31.12.2014 PLN'000
EUR	3 311	648	15 435	13 111
SEK	123	-	1 556	-
NOK	1	6		124
GBP	24	-	-	-
	3 459	654	16 991	13 235

Spółka prowadzi politykę zawierania kontraktów forward zabezpieczających przed ryzykiem różnic kursowych w odniesieniu do płatności w walutach obcych. Szczegółowe zasady zarządzania ryzykiem finansowym w Spółce zostały opisane w nocie 9 jednostkowego sprawozdania finansowego.

	Stan na 31.12.2015 PLN'000	Stan na 31.12.2014 PLN'000
Kredyty bankowe w EUR	13 698	11 005
	13 698	11 005

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Poniższa tabela przedstawia szczegóły dotyczące wyceny walutowych kontraktów forward niezrealizowanych na dzień sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego:

	Stan na 31.12.2015 PLN'000	Stan na 31.12.2014 PLN'000
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych		
<u>Sprzedaż waluty EUR</u>		
do 3 miesięcy	204	287
3 do 6 miesięcy	95	241
6 do 12 miesięcy	(48)	257
<u>Zakup waluty SEK</u>		
6 do 12 miesięcy	-	286
<u>Zakup waluty NOK</u>		
do 3 miesięcy	-	(5)
3 do 6 miesięcy	-	(6)
<u>Sprzedaż waluty NOK</u>		
do 3 miesięcy	-	6
<u>Sprzedaż waluty SEK</u>		
do 3 mcy	32	-
od 3 mcy do 6 mcy	(9)	-
od 6 mcy do 12 mcy	8	-
pow. 12 mcy	24	-
<u>Sprzedaż waluty USD</u>		
do 3 mcy	15	-
od 3 mcy do 6 mcy	8	-
od 6 mcy do 12 mcy	8	-
Zobowiązania	337	1 066

30.4 Ryzyko stopy procentowej

Spółka korzysta z szeregu odnawialnych oraz nieodnawialnych kredytów udzielonych zarówno w EUR jak i w PLN. Wszystkie kredyty oprocentowane są zmienną stawką WIBOR lub EURIBOR w zależności od waluty powiększoną o stałą marżę.

Na koniec okresu sprawozdawczego struktura oprocentowanych instrumentów finansowych przedstawia się następująco:

	Stan na dzień	
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2014 PLN'000
Instrumenty finansowe o zmiennej stopie procentowej		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 415	12 531
Zobowiązania leasingowe	735	2 506
Kredyty bankowe	113 224	74 230
Dłużne papiery wartościowe	16 080	20 036

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Przyjmując saldo kredytów długo i krótkoterminowych na dzień sprawozdawczy, na skutek wzrostu stopy procentowej o 100 p.b. koszt kredytu wzrósłby o 1 132 tys. zł (na 31.12.2014 r. koszt kredytu wzrósłby o 742 tys. zł).

Wartości godziwe

Bieżąca wartość księgowa aktywów finansowych nie odbiega znacząco od ich wartości godziwej z uwagi na krótki termin wymagalności. Aktywa finansowe oprocentowane są wg stałej stopy procentowej.

Zobowiązania finansowe z tytułu długoterminowych kredytów bankowych wyceniane są wg skorygowanej ceny nabycia, a ich oprocentowanie ma charakter zmienny oparte o stopy WIBOR/EURIBOR powiększone o stałą marżę.

31. Zobowiązania warunkowe, poręczenia i gwarancje

Spółka wystawiła jednostkom niepowiązanym gwarancje w łącznej kwocie 37 705 tys. zł, 4 247 tys. EUR, 7 341 tys. SEK oraz 109 tys. NOK na 31.12.2015 r. (2014 r.: 29 451 tys. zł, 6 237 tys. EUR, 6 997 tys. SEK oraz 364 tys. NOK).

Spółka udzieliła jednostkom niepowiązanym poręczeń z tytułu zaciągniętych przez jednostki powiązane kredytów, leasingów i linii gwarancyjnych w łącznej kwocie 44 183 tys. PLN oraz 36 357 tys. EUR:

- Na rzecz Vistal Construction Sp. z o.o. w wysokości 7 500 tys. PLN
- Na rzecz Vistal Offshore Sp. z o.o. w wysokości 35 652 tys. EUR i 15 066 tys. PLN
- Na rzecz Vistal Eko Sp. z o.o. w wysokości 1 500 tys. PLN
- Na rzecz Vistal Ocynkownia Sp. z o.o. w wysokości 6 731 tys. PLN
- Na rzecz Vistal Pref Sp. z o.o. w wysokości 705 tys. EUR i 6 170 tys. PLN
- Na rzecz Vistal Stocznia Remontowa Sp. z o.o. w wysokości 7 216 tys. PLN

32. Transakcje z podmiotami powiązanymi

32.1 Transakcje z podmiotami powiązanymi kapitałowo

Vistal Gdynia SA jest Jednostką Dominującą Grupy, która posiada (bezpośrednio lub pośrednio) kontrolę nad wszystkimi podmiotami należącymi do Grupy.

Wzajemne transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi są zawierane na warunkach rynkowych i dotyczą głównie świadczenia usług budowlano-montażowych, najmu ruchomości i nieruchomości oraz sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Sprzedaż

	12 miesięcy zakończone 31.12.2015 PLN'000	12 miesięcy zakończone 31.12.2014 PLN'000
Vistal Construction Sp. z o.o.	7 523	2 549
Vistal Stocznia Remontowa Sp. z o.o.	26	606
Vistal Ocynkownia Sp. z o.o.	247	218
Vistal Infrastructure Sp. z o.o. (dawniej Vistal Wind Power Sp. z o.o.)	25	6
Vistal Offshore Sp. z o.o.	1 420	183
Vistal Eko Sp. z o.o.	792	309
Vistal Pref Sp. z o.o.	1 992	2 477
Marsing Investments 2 Sp. z o.o.	12	16
Holby Investments Sp. z o.o.	-	2
Vistal AB	13	-
	12 050	6 366

W powyższej tabeli w przychodach ze sprzedaży ujęto dywidendy od Vistal Construction Sp. z o.o. (2015 r.: 6 156 tys. zł), Vistal Eko Sp. z o.o. (2015 r.: 538 tys. zł), Vistal Pref Sp. z o.o. (2015 r. 416 tys. zł; 2014 r.: 1 530 tys. zł) oraz Vistal Stocznia Remontowa Sp. z o.o. (2014 r.: 600 tys. zł).

Zakupy

	Koszty 12 miesięcy zakończone 31.12.2015 PLN'000	Rzeczowe aktywa trwale 12 miesięcy zakończone 31.12.2015 PLN'000	Koszty 12 miesięcy zakończone 31.12.2014 PLN'000	Rzeczowe aktywa trwale 12 miesięcy zakończone 31.12.2014 PLN'000
Vistal Construction Sp. z o.o.	75 692	125	67 776	38
Vistal Stocznia Remontowa Sp. z o.o.	130	-	4 247	188
Vistal Ocynkownia Sp. z o.o.	-	-	3	21
Vistal Infrastructure Sp. z o.o. (dawniej Vistal Wind Power Sp. z o.o.)	144	-	-	-
Vistal Offshore Sp. z o.o.	160 022	173	68 664	91
Vistal Eko Sp. z o.o.	19 464	-	6 433	-
Vistal Pref Sp. z o.o.	11 166	6 143	11 838	11
Marsing Investments 2 Sp. z o.o.	688	-	569	-
Holby Investments Sp. z o.o.	4 703	-	4 051	-
Vistal Marine Sp. z o.o. (dawniej Vistal Service Sp. z o.o.)	2 060	-	5	-
Vistal AB	559	-	-	-
	274 628	6 441	163 586	349

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Należności

	<u>Z tytułu dostaw i usług</u>	<u>Udzielone pożyczki</u>	<u>Z tytułu dostaw i usług</u>	<u>Udzielone pożyczki</u>
	Należności	Należności	Należności	Należności
	Stan na dzień	Stan na dzień	Stan na dzień	Stan na dzień
	31.12.2015	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Vistal Construction Sp. z o.o.	2	-	906	-
Vistal Stocznia Remontowa Sp. z o.o.	2	506	2	-
Vistal Ocynkownia Sp. z o.o.	110	1 750	75	2 013
Vistal Infrastructure Sp. z o.o. (dawniej Vistal Wind Power Sp. z o.o.)	-	797	-	445
Vistal Offshore Sp. z o.o.	17 897	-	8 427	-
Vistal Eko Sp. z o.o.	787	2 022	1 068	2 439
Vistal Pref Sp. z o.o.	399	1 594	90	1 524
Marsing Investments 2 Sp. z o.o.	-	-	4	-
Vistål AB	11	0	-	-
	19 208	6 669	10 572	6 421

Zobowiązania

	<u>Z tytułu dostaw i usług</u>	<u>Pożyczki otrzymane</u>	<u>Z tytułu dostaw i usług</u>	<u>Pożyczki otrzymane</u>
	Zobowiązania	Zobowiązania	Zobowiązania	Zobowiązania
	Stan na dzień	Stan na dzień	Stan na dzień	Stan na dzień
	31.12.2015	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Vistal Construction Sp. z o.o.	12 796	-	20 053	-
Vistal Stocznia Remontowa Sp. z o.o.	4	-	493	-
Vistal Ocynkownia Sp. z o.o.	-	-	26	-
Vistal Infrastructure Sp. z o.o. (dawniej Vistal Wind Power Sp. z o.o.)	93	-	-	-
Vistal Offshore Sp. z o.o.	39 144	-	6 777	-
Vistal Eko Sp. z o.o.	2 656	-	3 037	-
Vistal Pref Sp. z o.o.	5 079	-	2 031	-
Marsing Investments 2 Sp. z o.o.	110	-	38	-
Holby Investments Sp. z o.o.	986	8 312	1 725	2 488
Vistal Marine Sp. z o.o. (dawniej Vistal Service Sp. z o.o.)	2 060	-	-	-
Vistål AB	38	-	-	-
	62 966	8 312	34 180	2 488

Nie wystąpiły transakcje z jednostkami powiązanymi przeprowadzone na warunkach innych niż rynkowe. Wszystkie nierozliczone salda z jednostkami powiązanymi są wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty i mają być uregulowane terminowo w okresie do dwóch miesięcy od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego. Żadne z sald nie jest zabezpieczone. Spółka nie tworzy odpisów na należności od jednostek powiązanych.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

32.2 Transakcje z jednostkami powiązаныmi osobowo

	Rok zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000
VIS TEEL Sp. z o.o.		
Sprzedaż	1 719	3 073
Zakupy	599	37 968
Zakupy rzeczowych aktywów trwałych	121	12

	Stan na	
	31.12.2015	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000
VIS TEEL Sp. z o.o.		
Należności	162	1 352
Odpis aktualizujący należności	(161)	(161)
Zobowiązania	361	3 864

	Rok zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000
Vistal Budownictwo Inżynieryjne Sp. z o.o.		
Zakupy	-	54
Zakupy rzeczowych aktywów trwałych	-	128

	Stan na	
	31.12.2015	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000
Vistal Budownictwo Inżynieryjne Sp. z o.o.		
Należności	1 962	1 962
Odpis aktualizujący należności	(1 962)	(1 962)

	Rok zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000
AVAL CONSULT Kancelaria Radców Prawnych i Adwokatów		
Zakupy	103	105

	Stan na	
	31.12.2015	31.12.2014
	PLN'000	PLN'000
AVAL CONSULT Kancelaria Radców Prawnych i Adwokatów		
Zobowiązania	10	10

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

33. Transakcje z przedstawicielami kluczowego kierownictwa

Wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

Wynagrodzenie kluczowych członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki kształtowało się w sposób następujący:

	Rok zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
	<u>PLN'000</u>	<u>PLN'000</u>
Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki		
Wynagrodzenia	3 758	3 117
	<u>3 758</u>	<u>3 117</u>

Pozostałe transakcje

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku Spółka nie zawierała żadnych transakcji z akcjonariuszami większościowymi Jednostki Dominującej.